

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
63. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Péntek
1933. évi március 17

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszedési díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátartó rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETESEK díja 6 lej, szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

HARC A KAMARÁBAN A MAGYAR VASUTASOKÉRT

Bélistán az ész

(...) A jövő hét csütörtökén Roosevelt új könyve jelenik meg és ez a könyv máris szenzáció. Az amerikai lapok hatalmas cikkben ismertetik ennek a megjelenendő könyvnek tartalmát, bírálják, boncolják, megbeszélik és — hosszánáznak is felé.

Roosevelt ebben a munkájában kemény szavakkal illeti a modern Amerika pénzügyi hatalmasságait.

— Nem tűrhetjük — mondja könyvében az elnök — hogy hatalmas érdekcsoportok a nagy amerikai nemzetnek legálább is felét ágyútölteléknek tekintsek. A nagy alapítók és pénzügyi titánok kora lejárt. Ma azok, akik mindig új és új intézményeket alapítanak, sokkal inkább átkai, mint áldásai a társadalomnak.

És így tovább.

Nagyon érdekes lehet a könyv és egyen nagyon értelmetlen is lehet.

Roosevelt valószínűleg gazdasági programját adja benne, úgy, ahogyan ma a világ vezető politikusi gazdasági programjait már éppen adni szokták. Elmondja a könyv, hogy mit nem szabad csinálni, de nem igen mondja el, hogy legalább is nem konkrét szavakban és paragrafusokban szedett rigmusokban, hogy mit kell csinálni. Az, aki nem látja az idő jelét és nem hallja az idők szavát, rendszerint mellébeszél. És csudálatos, hogy míg ma a konstruktív világszemlélet hívei állanak mindenfelé a kormány mellett, addig éppen ezek a konstruktív elmék a legnagyobb defektisták és a legmeggrösztebb destruktívak.

Ebből a néhány mondatból, amelyet e híres könyvből előljáróban az amerikai lapok szellettettek, már kilátszik az egész programmalan programm.

Roosevelt is belesodródott a fasiszta ideológiába. Már ő is átkosnak minősíti azt a tevékenységet, amely tovább és előre akar haladni és pellengérré állítja azokat, akik termelni és teremteni akarnak. Szerinte „nem kellene pénzügyi titánok” és nincs szükség arra, hogy lépten-nyomon újabb és újabb alapítások színerrel tarkálódják az élet mezejét.

Hát mi kell akkor, ha a munkaalkalom nem kell, hát mire van szükség, ha nem olyan gazdasági berendezkedettség, amely mellett a ma kegyetelen és munkátlan ember munkát és kenyeret talál?

Még egy lépés és Roosevelt pontosan Hitlerig érkezik, akinek szintén nem kell a gép és a tömegtermelés, aki ugyanakkor a háziipar és a nemzeti önellátás ártucájában vergődik.

Ennek az utolsó husz esztendőnek legnagyobb tragédiája, hogy az ember nem tud az észével mit csinálni. Kitalálta a tömegtermelés és dus aratás minden technikai felkészültségét és ma, mikor ott tart, hogy a javak tömegei előtte fekszenek, határtalan erejétől és mesebeli lehetőségeitől megijedi és iszonyattal elfordul saját gyermekétől: a megoldott és beérkezett termelés száz százaléka. Politikuskok, ahányan vannak, diplomaták, mennyien csak boldogitanak bennünket. Mind azt állítják, hogy vissza kell térnünk a multak erkölcsiéhez. Nemcsak a szót tiltják be és nemcsak a meztelen kultúrát, hanem a termelési technikát is. Vissza kell térnünk — vagy legalább is szeretnünk — parancsolni az emberileg lehetőleg azokba a korokba, amikor a követ pattintott és cölöpházakat emelt. A beteljesült a paradicsom megvalósult.

A megfélemezhetetlen nemzeti szocialista rohamosztatok már kiprovokálták az első diplomáciai affért

A francia követ kettős tiltakozása Neurath külügyminiszternél
Furcsa viszony a hatalom „urai” és csatlósai között

Berlin, március 16.

Németországban a nagy tisztogatási munka most már teljes erővel folyik. Most, hogy már a tartományok önállóságát is megtörte a Hitler-kormány, hozzákezdett a helyi hatóságok és hatalmasságok leváltásához is. Göring miniszter ma rendeletet bocsátott ki, amely nagyon sok más politikai párhoz tartozó vezető tisztviselőt helyéből elmozdított. A többiek között azonnali hatállyal és minden végkielégítés nélkül elbocsátotta Frankfurt, Köln, Magdeburg, Altona és a Kielben fekvő Luecken főpolgármestereit.

A kormány tisztogatási munkája mellett természetesen tovább folyik a nemzeti-szocialisták rohamcsapatainak tisztogatási munkája is. Tegnap Kölnben dolgoztak kitűnő eredménnyel ezek a rohamcsapatok.

Kölnben elfoglalták és bezárták a Kölnische Volkszeitung, a Kölnher Lokalanzeiger és a Kölnher Tageblatt nyomdáját.

A nemzeti-szocialisták kijelentették, hogy

ezek a nyomdák három napig zárva maradnak. A nyomdák bezárásán felül néhány szerkesztőt is őrizetbe vettek.

Ugyancsak hatalmukba kerítették egy Bergisch-Gladbach-i és egy engelskircheni újságírókat is.

FRANCIA TILTAKOZÁS KEHL MIATT

A nemzeti-szocialisták egyéni akciói azonban ma már nem kellemesek. A kormánynak nagyon sok bajt okoznak ezek a „kilengések” és az egyik ilyen egyéni akció most már diplomáciai konfliktust eredményezett.

Ma megjelent Neurath külügyminiszter előtt Francois Poncet, Franciaország berlini követe, aki egyrészt az ellen tiltakozott, hogy fegyveres erő behatolt Kehl városába és ott a kaszárnyát elfoglalta, a francia követ kihangsúlyozta, hogy

Kehl a semleges polgári zónában fekszik és így nem volt jogában a rohamcsapatoknak

ebbe a zónába betörni.

Másrészt az ellen is tiltakozott a francia követ, hogy a felfegyverzett nemzeti-szocialista rohamosztatokkal egészítette ki magát a német rendőrség.

Neurath külügyminiszter visszautasította ezt a szemrehányást és azt állította, hogy Franciaországnak ezek a kifogásai indokolatlanok. Németország azzal, hogy kiegészítette a rendőrséget, nem sértette meg a békeszerződés 43. paragrafusát, mert ezek a segédrendőrök legfeljebb, ha egy tizedrészen felfegyverzett karhatalmi alakulatok és így egy rendőrségnél használhatók, mint ahogyan jogosan hatolhattak be a polgári és semleges Ruhrvidéki zónába. Egyébként Neurath biztosította a francia követet, hogy a birodalom ezeket az állítólag felfegyverzett rendőröket csakis a belső rend megővésére és biztosítására használja fel, tehát nem szegi meg velük a békeszerződésnek az ország fegyverkezésére vonatkozó rendelkezéseit.

Most már Göring is erélyesen tiltakozik

Ha ezt a francia tiltakozást Németország most valamennyire le is szereli, mégis a nemzeti-szocialista rohamosztatok annyira kellemetlenséget okoznak a kormánynak, hogy az végre ezeknek az alakulatoknak megálljt kényszerít parancsolni. Már maga Göring is csendes és szokatlan éles hangon letiltja a rohamosztatokat attól, hogy azok tovább „cselekedjenek”. Göring érdekes rendelete és felhívása így szól:

Az utóbbi napokban kényszerítő körülmények hatása alatt a nemzeti-szocialista alakulatok közvetlenül beleszóltak a helyi közigazgatásba, jogszolgáltatásba, intézmények és különösen színházi üzemek vezetésébe. A birodalmi kancellár március 12-iki rendeletéből folyóan az ilyen beleszólások feleslegessé váltak. A magam részéről a tisztogatási akciójait én magam végzem el, még pedig természetesen. Ha a nemzeti csapatok valahol mégis elodázhatalan, vesztélyt tapasztalnak, úgy tessék engem azonnal telefonon felhívni, hogy a megfelelő intézkedéseket én tehessem meg. Meg vagyok győződve

arról, hogy intézkedéseimmel szemben megfelelő bizalommal van a nemzet és éppen ezért lehetetlennek tartom, hogy velem szemben közvetlenül cselekedjenek.

Ennél óvatosabb felhívást felelős pozícióban lévő államférfiú még nem adott ki. A nemzeti-szocialistákat nem meri letiltani attól, hogy ne „cselekedjenek”, nem akarja őket azzal sem megsérteni, hogy jóhiszeműségüket kétségbevonja, tehát a „sértett hűség” fegyverével operál. Nem akarja feltételezni, hogy a saját csapatai ne legyenek bizalommal vele szemben és szükségesnek tartják, hogy maguk is cselekedjenek, mikor a nevükben és megbízásukból ő maga, a miniszter, Göring is cselekedhetne.

A nyilatkozat egyébként arra is rámutat, hogy milyen e pillanatban a viszony a hatalom és a hatalom csatlósai között. Olyan ez a viszony, hogy — parancsolni nem lehet. Csak legfeljebb szépen meg lehet a rohamcsapatokat kérni, hogy hagyják a minisztert „is” cselekedni.

A Hitler-uralmat — ezekből a jelekből csak ezt a következtetést vonhatjuk le, — nem a

baloldal konkrét ellenállása töri majd meg, hanem saját párthíveinek engedelmessége robbantja szét.

FRICK IS SZÓZATOL: Ő AZ ÜZLETEK ÉS ARUHAZAK ÉRDEKÉBEN BESZÉL

Frick dr., a birodalmi belügyminiszter is arra kényszerült, hogy a nemzeti-szocialista rohamcsapatok tulkapásai ellen fellépjen. Ez a „fellépés” ebben az esetben sem komoly és kemény parancs, hanem alázatos kérés, amely nem igen talál meghallgatásra.

Frick megállapítja, hogy a birodalom egyes városainak rendőri és pártosztágok megfenyegetnek és bezárnak kereskedéseket. Ezek az önhatalmu eljárások nemcsak az üzletek tulajdonosainak okoznak kárt, hanem az üzletek alkalmazottainak is és magának az általános üzleti forgalomnak. De mindezeket felül ezek az erőszakoskodások ártanak az állam tekintélyének és annak a bizalomnak, amelynek ahhoz, hogy Németország gazdaságilag újjáéledhessen, meg kell erősödni.

A közbiztonságra és közrendre hivatkozás-

van. A szabadjára engedett gépek a politika járom alatt nyögő embert felszabadítják és a politikailag felszabadult embernek nem kell Roosevelt, nem kell a politikai és gazdasági terror béklyója, nem kell a függés és a szolgaság nyomorúsága.

Tényleg, nagy szenzáció ez a Roosevelt könyv. Szenzáció, mert annak bizonyossága, hogy a technokrácia legyőzhetetlen erejétől már Amerika politikai hatalmasságai is megriadtak.

sal arra kérek mindenkit, hogy ezzel a hatalmi tulkapással szemben álljon ellent és tegye meg a szükséges ellenrendszabályokat.

Azt, hogy „nem szabad”, „ne tovább” és „aki mégis tovább”, azt súlyosan megbüntetem”, Frick sem meri kimondani. Az üzletbezárással szemben, — ez tagadhatatlan, Frick azonban megtalálta a salomoni megoldást: jogot adott egy másik rendeletben ahhoz, hogy a helyi rendőri hatóság ott, ahol a közrend megkívánja, kötelezhessék az üzletek tulajdonosait arra, hogy azok üzleteiket bezárják. Ez az üzletbezárási tilalom azonban huszonnégy órán túl nem terjedhet. Ez a kiegészítő rendelet más szavakkal tehát azt jelenti, hogy ott, ahol a nemzeti-szocialisták valamelyik üzlet ellen erőszakoskodni fognak, nehogy a nemzeti-szocialisták kényszerítsék üzletzárásra a tulajdonost, a rendőrség fogja az üzletet — huszonnégy órára, — addig, amíg a szenvedély le nem csillapodik — bezártni.

Nagyon érdekes még, hogy Göring a fentebb idézett felhívásában csak a kereskedésekről, az egyéni üzletekről szól, de nem beszél az áruházakról. Az áruházak ezentúl is szabad piadá a tömegnek, mert az áruházak leterrorizálása a nemzeti-szocialisták programjában benne van.

AZ ATMAZOLT „8 UHR ABENDBLATT”

Néhány nappal ezelőtt jelentette a B. L., hogy a Hitler-kormány az „8 Uhr Abendblatt”-ot betiltotta. Ennek a lapbetiltásnak ügyében most váratlanul és nagyon érdekes fordulat következett be. A tilalmi idő lejártá előtti megjelent az újság és annak első oldala hozza a betiltási rendeletet és utána nyomban azt az értesítést, hogy

a lap főszerkesztőjét állásából azonnali hatállyal elbocsátották és helyébe új főszerkesztőt állítottak.

A lap elmondja, hogy a betiltás után érintkezést keresett a lap kiadója a hatóságokkal és megérdeklődte, hogy mi volt a betiltás oka. Ugyanezen alkalommal azt is megérdeklődte, hogy miképpen tudná a jövőben elkerülni, hogy a lapot ne tiltsák be. A lefolytatott tárgyalások alapján a lap főszerkesztőjét azonnal elbocsátotta és a rendőri hatóságok a hozott áldozat ellenében a lap megjelenését már a betiltási idő letelte előtt engedélyezték.

Tehát: aki átfesti a baloldali, vagy középpárti lapot jobboldalivá, az azonnal megszabadul a fenyegető lapbetiltástól, amiből logikusan csak az következik, hogy a kormány addig és annyiszor betiltja majd a polgári, de vele nem egy politikai hitező lapok megjelenését, amíg azok, akár csak az „8 Uhr Abendblatt”, át nem festik pártállásukat és szerkesztőségüket.

VAN DER LUBBE GYALOG JÖTT HOLLANDIÁBÓL BERLINBE

A németországi vágtató események közepette egészen ellejtkezik a világ a Reichstag épületének gyújtogatásáról és Van der Lubbe-ről. Ma, egészen váratlanul, hírt kapunk felőle.

Az egyik jelentés a vizsgálóbíró szűkszavú közlése, amely elmondja, hogy Van der Lubbe ma beismerte előtte, hogy a Reichstag épületét megbizásból ő gyújtotta fel.

A másik jelentés pedig arról számol be, hogy Van der Lubbe nem vonaton, hanem gyalog jött Hollandiából Berlinbe. Gyalogutja során a Rajna-vidéken is hosszabb ideig tartózkodott és így a rendőri hatóságok most a Rajna mentén nyomoznak és meg akarják állapítani, hogy ott kikkel állott összeköttetésben.

MI LESZ A KOMMUNISTA KÉPVISELŐKKEL?

A birodalmi gyűlés pártjainak vezérei ma ülnek össze. Ezen az értekezleten határozniok kell atekintetben, hogy mi történjék a kommunista képviselőkkel? A kommunistákat és szociáldemokratákat éppen olyan szabályos szavazás útján választották meg a német szavazó tömegek, mint a többi pártok képviselőit és így, nagyon természetesen, mandátumukat egyszerűen megsemmisíteni nem lehet.

Ezzel szemben áll azonban az a tény, hogy a jobbpártok semmiesetre sem ülnek velük egy parlamentben és nem hajlandók eltérni, hogy a marxista eszmék hídoi az államélet irányításába beleszólhassanak.

Hir szerint formailag a képviselők mandátumait nem semmisítik ugyan meg, de lehetetlennek teszik, hogy ezek a képviselők jogait gyakorolhassák. Hir szerint ezt úgy oldják meg, hogy a képviselőknek nem adnak sem vasúti szabadjegyet, sem képviselői fizetést, de még képviselői igazolványt sem és így azok be sem juthatnak a Reichstag épületébe.

Mindettől függetlenül és nem utolsósorban úgy is elnémiük a baloldalt, hogy a letartoztatott képviselőket belátható időig nem engedik ki a koncentrációs táborokból és így a képviselők a parlament tanácskozásain nem jelenhetnek meg.

Anglia nem csatlakozik Páris kehli tiltakozásához

A Daily Telegraf jelentése szerint Anglia nem csatlakozik ahhoz a tiltakozáshoz, amelyet Poncet, Franciaország berlini követe ma a kehli események ügyében Neurath német külügyminiszter előtt előadott. Anglia azon a véleményen van, hogy a kehli eset nem olyan komoly, hogy azzal szemben az angol kormány diplomáciai uton tiltakoznia kellene.

Ebben az ügyben ma a Times is megszólal és megállapítja, hogy a nemzeti-szocialista rohamosztagnak azzal, hogy Kehle behatoltak és ott a kaszárnyát elfoglalták, nem volt Franciaország ellen rossz szándékuk. A nemzeti-szocialisták rohamozását belpolitikai

okokra kell visszavezetni és így a Times sem látja értelmét annak, hogy ebben az ügyben az angol kormány diplomáciai uton tiltakozzék.

AZ EMBERI JOGOK LIGAJANAK NEMET FIÓKJA FELOSZLIK

Az Emberi Jogok Ligájának németországi fiókja ma hivatalosan közli, hogy működését beszünteti. A mai körülmények között a Liga nem tud szabadon dolgozni és így semmi értelme sincs annak, hogy az egyesületnek csak a kereteit tartsa fenn. Ugyanezen alkalommal a Liga kihangsúlyozza — és ez a Hitler-kormányhoz szól, — hogy az egyesület németországi tagjainak semmi ingerenciá-

juk sincs a Liga külföldi tagjaira és így nem tehetnek semmit az ellen, ha a Liga külföldi tagjai olyan irányban dolgoznak, amely a Hitler-kormánynak nem tetszik. Ebben a nyilatkozatban előre elhárít a Liga magáról minden felelősséget és különösen felelősségvonnáshoz való jogot, olyan esetekből kifolyólag, amikor a kormányhatalomnak valami a külföldi tagok részéről nem szájaize szerint való.

Nagyon jellemző ez a nyilatkozat a mai német állapotokra. Az önként megszüntetett Emberi Jogok Ligájának német fiókja még a felelősségre vonással szemben is védekezik kénytelen, amelyet a kormány a külföldi társaságok számára ír.

Titokzatos gyilkosság Bukarestben

Saját revolverével lőtték le egy rendőrt

Bukarest, március 16.

Szerdára virradó éjjelen a hajnali órákban titokzatos gyilkosság történt Bukarestben.

A reggeli őrségváltásnál a Negrofonta parkban a Florescu uton halva találták Stan Lungu rendőrt, aki a 138-as számú posztton tartott éjszakai őrséget. A kiszállott rendőri bizottság megállapította, hogy a szerencsétlen rendőr lőtt seb miatt keletkezett hatalmas vérvesztésig következtében halt meg. A halálos lövést a rendőr pisztolyából adták le. A revolver golyót meg is találták pár lépéssnyire a hullától.

A törvényszéki orvos megállapítása szerint a gyilkosságot küzdelem előzte meg, amelynek során a rendőrtől elvették a revolverét és néhány lépéssnyire az elvett revolverrel rálöttek.

Feltevések szerint valamilyen rabló társaság igyekezett a hajnali órákban haza a zsákmányával és miután a rendőr feltartóztatta őket, ezek támadták meg és gyilkolták le hevesebb küzdelem után. A rendőrségen jelentkezett már néhány ember, akik a hajnali órákban halottak a küzdelem és a lövés zaját. A vizsgálat folyik.

Japán újabb offenzívára készül

A legközelebbi cél: Északina meghódítása

Peking, március 16.

Pekingi jelentések szerint a Csendes-óceán japán kikötőin át a japánok újabb csapatokat tettek partra.

A kínai kormány úgy látja, hogy Japán most újabb offenzívát készít elő, amely most már tényleg és valóban Kína ellen szól. A legközelebbi cél Tiencsin.

A japán kormány ajánlatot tett Kínának, hogy kezdjenek békés tárgyalásokat, ezt az ajánlatot azonban Kína visszautasította.

Pekingben ezt a visszautasítást azzal indokolják, hogy nem akarnak a japánoknak időt engedni arra, hogy megfelelően felkészülhessenek az új offenzívára. Kínának ugyanis az a véleménye, hogy Japán csak azért akar Kínával tárgyalni, hogy ez alatt a tárgyalási idő alatt megfelelő csapatösszevonásokkal és átcsoportosításokkal megkezdhesse azt a nagy offenzívát, amely egész Észak-Kínát tűzte ki meghódításának feladatául.

Nemcsak a váradi tanácsot, hanem a megyeit is fel akarják oszlatni

Nagyvárad, március 16.

Nagyváradon úgy a városi tanácsnál, mint a vármegyénél nagy izgalom uralkodik. Azt már jelentettük, hogy a városi tanács ellen vizsgálat kezdődött azok miatt a politikai jellegű viharok miatt, amelyek az állandó választmány legutóbbi ülésén megismétlődtek. A feloszlást a városonál biztosra veszik. Egy újabb hír azonban arról is beszél, hogy nemcsak a városi tanácsot, hanem a vármegyét is fel akarja oszlatni a belügyminisztérium. A vármegyei tanács feloszlásánál természetesen más lesz a hivatalos megokolás, mint a városi tanácsnál, azonban egyáltalában nem kétséges, hogy mindkét feloszlást ugyanazon politikai erők és célzatosságok viszik keresztül.

Egyébként ennek a hétnek a végére összehívják a városi nagytanácsot, hogy a költségvetési tervezet vonatkozásig intenciókat adjon és küldje ki a költségvetési bizottságot.

Lehet, hogy erre a nagygyűlésre már nem kerül sor, mert Pop Sever vizsgál-

lata a vége felé közeledik s az ő jelentése megpecsételi majd az egész választott tanács sorsát.

Az állandó választmány különben megkezdte a költségvetési előkészítő tanácskozásokat. Kedden délután a szemétkibordási taxa nagy vihart kavart ügyével foglalkoztak. Végül a tanács abban állapodott meg, hogy a szemétkibordási taxából csak 1 millió 200 ezer lej jövedelmet irányoz elő a tervezett hárommillió helyett. Sok gondot okozott az állandó választmányának a tantiémek kérdése is. A nagy kérdés: kinek mi és mennyi jutson? A közüzemek igazgatóságában úgy tervezik, hogy az igazgatósági elnököknek 7—8 ezer lej legyen a havi javadalmazása, a szűkebbkörű és végrehajtási joggal rendelkező igazgatósági tagok havi 4—5 ezer lej legyenek, az igazgatóság és a felügyelőbizottság többi tagjainak úgy juttassanak illetményt, hogy havi 2 ezer lej jöjjön össze. Ezek a tantiémek közel 500 ezer lejjel terhelik meg a közüzemek jövedelmét.

A vendéglősök szindikátusa a monopol pálinka és szesz kényszerárulása ellen

Temesvár, március 16.

Az érvényben levő monopol-törvény értelmében minden italmérő birság mellett köteles legalább 20 liter monopol-pálinkát és 5 liter szeszt raktáron tartani. A monopolpálinka a gyümölcs- és szőlőpálinkaival túlságosan magas ára miatt nem veheti fel a versenyt s így tulajdonképpen arról van szó, hogy a monopol pálinkáját a vendéglősöknek kell megvásárolniuk, mert eladni amugy sem tudják.

Ebben az ügyben a vendéglősök szindikátusa memorandumot intézett a monopol vezérigazgatóságához s a memorandumban kérte a kényszerárulást megszüntetését. A vezérigazgatóság még nem felelt a memorandumra.

Perley Lajos ironiharcos a bécsi magyar követelő visszakérte Burgenlandot

Budapest, március 16.

A mai magyar nemzeti ünnep alkalmából Perley Lajos, a Független Front Egyesületének elnöke vezetésével egy kétszáz főből álló csoport jelt meg az osztrák követség épülete előtt. A tömegből egy kis delegáció kiváltott és felment a követségre, ahol is audienciát jelentkeztek. A követ a delegációt azonnal fogadta.

Perley Lajos beszédet intézett a követhez, amelyben arra a történelmi multra hivatkozott, amely Ausztriát Magyarországgal összeköti és erre a multra való hivatkozással azt kérte, hogy Ausztria a revízió elintézésétől függetlenül és annak bevétele nélkül is önként adja vissza Magyarországnak a Burgenlandot.

A felvonulásnak és a deputációnak egészen békés jellege volt.

A deputáció kérését az osztrák követnek írásba is átnyújtotta, aki is megígérte, hogy a kérést kormánya elé juttatja.

Az erőszakos bankigazgató és a zárolt ügylet

Temesvár, március 16.

Rendkívül érdekes ügyben hozott ítéletet a temesvári törvényszék Atanaziu Munteanu-tanácsa.

A múlt év őszén Horovitz Félix, a Banca de Credit Romana temesvári fiókigazgatója mindenképpen el akart venni egy csekket Aranyosi Ignác dr. ügyvédől. Az ügyvéd viszont semmiképpen sem akart megválni a csekkől, mire az erőszakos bankigazgató a bank helyiségének ajtaját lecsukta és az ügyvédet 10 percre formálisan zár alatti tartotta.

A furcsa ügy a járásbíró elé került, amely az őszi tárgyaláson a bankigazgatót 10 ezer lej pénzbüntetéssel, 20 ezer lej erkölcsi kártérítéssel kötelezte a száján szót a bizonyítást kimondta azt is, hogy az ítéletet egy lapban közzé kell tenni. A törvényszék most helybenhagyta ezt az ítéletet, amely azonban még mindig nem jogerős, mert a bankigazgató tovább felebbezett.

A magyar vasutas tragédiáját tárta fel Hegedüs Nándor a kamarában

Délelőtt, délután, sőt éjszaka is ülésezni fog a parlament

Bukarest, március hó 16

A költségvetési törvényjavaslat gyors tárgyalásának szükségessége magyarázta meg azt, hogy a képviselőház ezután naponta két ülést tart, sőt hírek szerint szó van arról is, hogy amennyiben a költségvetési vita nagyon hosszúra nyúlnék, bevezetik az éjszakai ülésezéseket rendszerét is.

Szerdán, a délelőtti ülésen, a vasuti tisztviselők és alkalmazottak szolgálati szabályrendeletéről szóló törvényjavaslatot tárgyalták tovább. A javaslatához ezután a magyar párt nevében Hegedüs Nándor képviselő szólott hozzá, hosszú és hatásos beszédben tárva fel azt az évek óta tartó üldözést, amiben a vasutak vezérigazgatósága a kisebbségi vasutasokat a legkülönbözőbb ürügyek alatt részesítette.

Hegedüs a törvényjavaslatból csak a kisebbségeket érdeklő ügyekkel foglalkozott. Senki nem nézheti megindulás

nélkül a magyar vasutas tragédiáját — mondotta. — Mirto mindig figyelemmel és előzékenységgel hallgatta meg a panaszkodókat, de ez a tényeket nem pótolhatja.

Ismertette azokat a kormányrendeleteket, amelyek garantálták a MÁV-isták összes jogait, amikor arról volt szó, hogy itt maradnak-e, vagy repatriálnak. Ezek mind komoly tényezőknek ismerték el a magyar vasutasok szerepét a CFR-nél.

Az ígéreteket azonban nem tartották be. Minden erőnköl követeljük — mondotta Hegedüs — hogy végre rendezzék azokat a vasutasoknak a sorsát, akiket az utóbbi időben és akik évek óta éheznek. Ezek nagyjából kisemberek: munkások, fűtők, vezetők, stb.

A törvényjavaslatlal foglalkozva tiltakozik az ellen, hogy ezután a vasúthoz csak az legyen felvehető, „aki jól tud románul”. Így a kisebbségi ember soha sem fog a vasutnál kenyérhez jutni.

Tiltakozik az ellen a szakasz ellen is,

hogy új alkalmazott csak akkor vehető fel, ha a községi bíró igazolja, hogy az illető nem tagja valamely nemzet- vagy társadalomellenes szervnek. Hogyan lehet emberek sorsát falusi bírók kezébe adni?

Sérlemes az a rendelkezés is, hogy a tisztviselő köteles ott lakni, ahol szolgálatban van. Szerezzenek neki lakás is a kinevezéshez.

Végül rámutat a kisebbségi vasutasok és postások ellen megindult hajszára. Állandó aggodalomban és reszketésben kell ezeknek élniük. Hír szerint a szolgálati főnökök táborokat állítottak össze az alkalmazottak nemzetiségéről és vallásáról. Visszatartja Capelneanu szenátor alaptalan vádjait. Nem közérdek, hogy a kisebbségi tisztviselőket állandó rémületben tartás. A román sajtóhoz és a közvéleményhez fordul: hagyják békében dolgozni őket szegényes kenyérükben és bűncselekményükben, hogy kisebbségiek.

Viharos közbeszólások

Hegedüs beszéde nem zajlott le simán a képviselőházban. Viharos közbeszólások és érdekes párbeszédok tarkították. A többségi képviselők közül is egynehányan, de különösen Zelea Codreanu több ízben ellene mondott Hegedüs megállapításainak. Hegedüst viszont Willer és Aburdhanyai támogatták erőteljesen s így ez a parlamenti ülés valóban pergő, érdekes és a kisebbségi ügyre jelentős volt. Amikor Hegedüs arról beszélt, hogy az átvett volt mávistákat az államnak nyugdíjaznia kell s nem lehet őket kidobni minden kártérítés, vagy nyugdíj nélkül, Mirescu szocialista képviselő így kiáltott közbe:

— Igen, igen! Miniszter ur, ön átvette a magyar vasutakat, vegye át a vasutasokat is.

Mirto: Nekünk tízmilliárdos elszámolásunk van a MÁV-val. Amíg ez nem rendeződik, addig mi sem rendezhetünk itt bizonyos dolgokat.

Mirescu és Hegedüs együtt tiltakoznak ez ellen az álláspont ellen.

Vajon mi közük a szegény vasutasoknak ahhoz, hogy a MÁV-nak elszámolása van a CFR-rel.

Az esküt nem tett tisztviselők nyugdíjazásával kapcsolatban arra hivatkozott Hegedüs, hogy ez a kérdés tulajdonképpen becsületbeli ügye Maniunak, aki ma ezt mondta, hogy ezt a kérdést becsületbeli kérdésének tartja.

Ha tehát a megszavazott törvény ellenére is kismémmizik ezeket a vasutasokat, tulajdonképpen a Maniu becsületét sértik meg súlyosan.

A többség zajosan és idegesen fogadta Hegedüs kijelentését, de senki sem mondott ellent.

A nyelvkérdésnél Zelea Codreanu szálolt vitába. Azt bangoztatta, hogy 15 év alatt csak megtanulhattak volna románul azok a magyar vasutasok.

Willer: A magyar világban volt olyan rendőr, aki egyetlen szót sem tudott magyarul.

Paveloniú többségi: Nevezze meg! Mondjon nevet!

Willer: Szívesen. Ispravnic-nak hívták.

Mirto: Önök mindig erre az egyetlen névre hivatkoznak. Ugy látszik, azért tartják, hogy minden alkalommal előhozakodhassanak vele.

Paveloniú ismételt közbeszólása után újra Willer szól:

— A magyar főhivatalok ma is tele vannak idegen nevi emberekkel.

Hegedüs: A MÁV-nál egész csomó román ember ült magas állásokban. Az a Radu ur is, aki most itt van önöknel s aki a jelenlegi törvényt csinálta, annak idején nagy ur volt a magyar államvasutaknál.

Willer: A Magyar Királyi Kuriánál ak-

kor több román bíró volt, mint amennyi erdélyi román bíró van most a Semmitűzőknél!

Hangkó a többségből: Ez, sajnos, igaz!

A szóharc még percekig folytatódik, majd Hegedüs leszögezi, hogy a magyar kisebbségi politika türelmesbb volt a nemzetiségekkel szemben, mint amilyen a román kisebbségi politika, de ha nem is volna ez így, még akkor sem volna szabad a román kormányoknak a „viszszafizetés” politikáját folytatniuk.

Mirto: Arra feleljen kérem, hogy miért nem tanultak meg mégis a kisebbségi vasutasok románul. Ön a példája annak, hogy meg lehetett tanulni.

Hegedüs: Ezzel a hasonlattal a miniszter ur már a bizottsági ülésen is megtisztelt. Azonban ismételtelen csak ki kell jelentenem azt, hogy a hasonlat rossz és igaztalan. Nekem mégis könnyebb megtanulni egy idegen nyelvet, mint egy váltóórnek, vagy géplakatosnak.

A javaslat azon részéről, amely szerint a vasúthoz ezután csak azokat vesz fel, akikről a községi bírók igazolják, hogy nem tagjai semmiféle titkos szervezetnek, Hegedüs kemény kritikái szavakat mond. Mirescu közbeszól, hogy ez inkább a szocialisták ellen irányul, mert azok tartanak összeköttetést nemzetközi szervezetekkel s így könnyen rájuk fogható, hogy nemzetköziek. Ujból parázs vita fejlődik ki, amelyből kicsendül az erdélyi és a regáti ellenérzés kérdése is. Hegedüs aztán példákval igazolja, hogy az alsóbb hatóságok és a falusi bírók milyen könnyen ítélkeznek emberek fölött. A legutolsó választások alkalmával Vajda maga mondotta nekik, hogy a sziguranán vidéki főljelentésekre már egész halom dosszié van róla és Pál Gábor csiki képviselőről, ő azonban, mármint Vajda, nem veszi komolyan ezeket a vidéki ostobaságokat.

Willer: Az egyik csiki választáson az ellenjelölt Stoianovici ur azt a kijelentést tette, hogy magyarpárti és kommunista, az egy és ugyanaz!

A határszéli magyar vasutasok áthelyezésével kapcsolatban kiújul a vita Mirto és Hegedüs között. Mirto elzárja az ajtót, hogy Hegedüsnek is meg kell értenie ezeket az áthelyezéseket, mire Hegedüs kijelenti, hogy ő a maga részéről soha sem ismerheti el, hogy a magyar vasutasok hűség és megbízhatóság szempontjából nem felelnek meg a legfontosabb pozícióknak is.

Hegedüs utolsó mondatait a képviselők nagy csendben hallgatták végig, aztán Mirto állott fel és kijelentette, hogy senkinek sincs szándékában meggyanúsítani, vagy megbízhatatlannak tartani a kisebbségeket általában, hiszen azok között is vannak jó és rossz emberek, ve-

gyesen.

Az ülés végén Mirto felszólította a vasuti szakértőket, hogy csináljanak számításokat, vajon mennyibe kerülne, ha az állam teljesítene mindazokat a követeléseket, amiket Hegedüs felsorolt.

A DÉLUTANI ÜLÉS

A kamara délutáni ülésén a képviselők javarésze szinte „fellázadt” a naponkénti két ülés ellen. A tiltakozás lavináját Cuza indította meg, aki felszólalásában rámutatott arra, hogy ez a képviselők tul-

ságos kihasználása nem is házszabályszerű és nem is hasznos, mert a fáradt honatyák gyakrabban maradnak el az ülésekről, mint eddig. Csatlakozott a felszólalás érdemi részéhez a liberális párt részéről Franasovici, sőt Pompiliu Ionescu is. Utolsónak Lupu állott fel és jelentette ki, hogy teljességgel elegendő tart naponta egy ülést, amit délután kezdene és az esti órákban ér véget.

A felszólalásokra Madgearu pénzügyminiszter válaszolt. Kijelentette, hogy a képviselőháznak pénteken feltétlenül meg kell kezdenie a költségvetési vitát. Ugy kell tehát dolgoznia, hogy addig elintézzék a napirenden szereplő kérdéseket. Amennyiben a ház hozzájárul ahhoz, hogy az üléseket kora délután kezdjék meg és a miniszterhez intézendő kérdésekre és az interpellációkra csak este nyolc óra után kerüljön a sor, úgy a kormánynak nincs kifogása az ellen, hogy a délelőtti szabaddá tegye a képviselők részére.

Rövid vita után a képviselők javarésze elfogadta a miniszter előterjesztését és határozatba ment, hogy ezután csak egy ülést tartson a képviselőház, az ülések kora délutáni órákban kezdődjék és az interpellációs anyagra csak este nyolc óra után kerüljön a sor.

Azután Réti dr a magyar Gazda Szövetség képviselője szólalt fel az új konverziós javaslatlalt kapcsolatban és a gazdák érdekeit hangsúlyozta.

Calinescu belügyi államtitkár Jamandi képviselő kérdésére válaszol a Jasiban letartóztatott két zsidó diák ügyében. — Calinescu kijelentése szerint a diákok ellen terhelő bizonyítékok vannak és, ügyük tisztázásáig fogságban kell maradniuk.

Itt említjük meg, hogy Popovici igazságügyminiszter szerdán délelőtti betérjesztette az ügyvédi kamarák ujjaszervezéséről szóló törvényjavaslatát.

— Fej-, váll- és úgyékrheumánál, idegfájásoknál, szagatásnál, és szábanál a természetes „Ferenc József” keserűviz rendkívül hasznos háziszor, mely kora reggel egy pohárral bevéve, az emésztőcsatornát jól kitisztítja. Egyetemi klinikákon szerzett tapasztalatok tanúsítják, hogy a valódi Ferenc József viz gyors és biztos hatású, kitűnő gyomor- és bél tisztító szer. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Nem szabad fönkretenni az adófizetőket

A pénzügyminiszter körrendelete az embertelen adóbehajtások ellen

Bukarest, március 16.

A pénzügyminisztérium kedden körrendeletet küldött ki a pénzügyi hatóságokhoz. A körrendelet az adóbehajtásokra vonatkozik s ha hinni lehet a megnyilatkozó jóakaratainak, úgy valóban könnyítéseket hoz majd a hátralékos adófizetők javára.

A rendelet első részében a pénzügyminiszter arra utasítja az adóbehajtó közveket, hogy a jelenlegi kisebb adók behajtását szorgalmazzák elsősorban, a nagyobb összegű adóknál pedig legyenek tekintettel a nehéz helyzetre és adjanak részletfizetési kedvezményeket.

Az adóhátralékokra vonatkozólag úgy intézkedik a miniszter, hogy a 100 ezer lején aluli adóhátralékok felhajtásánál lehetőleg tekintsenek el a foglaltságtól és a végrehajtásoktól. Igyekezzenek úgy felhajtani a hátralékokat, hogy a begyennek igénybe erőszakosabb lehetőségeket.

Megnyitották az amerikai tőzsdéket és bankokat

Newyork, március 16.

Ma végig, az Egyesült Államok területén, megnyitották a bankokat. Helyesebben csak olyan városokban nyitották meg a bankokat, ahol clearing-pénztárak is vannak, hogy azok, amennyiben a közönség a betétek iránt erősebben érdeklődik, azonnal közbeléphetett volna.

A megnyitás alkalmával azonban a betétesek nem nagyon mozgolódtak. Kormányjelentések szerint az első napont a betétek meghaladták a kivétel összegét.

Ha ez a jelentés megfelel a valóságnak, úgy Amerikában hosszú időnkig csend lesz most már a betétes fronton.

Ugyancsak hivatalos jelentés szerint megkezdődött a kivont arany visszavásárlása is, ami azonban nem hozza tévedésbe a kormányt és továbbra is fenntartja a tilalmat, amely szerint nem sza-

bad az ország területéről aranyat kiszállítani.

A tőzsdéket is megnyitották. A tőzsdéken is megindult a forgalom, azonban az nem volt jelentékeny. A newyorki tőzsdét csak holnap nyitják meg. Ugyancsak holnap terjeszt be Roosevelt az új banktörvényt, amely — az elnök véleménye szerint — a bankválságot teljesen likvidálni fogja.

Nyugodtan alszók, trissen ébred, ha

VELOSA

pezsgő-tablettával készíti mindennapi lenyölködését.

Fehér fogak: Chlorodont

VILÁGPOLITIKA

Jean király akar lenni

Páris, március 16.

Még nem az. Csak akar lenni. A royalista párt, az Action Française militánsai, a vidéki kastélyok feudális urai, ősi dominiomok birtokosai akarják őt Franciaország trónján látni.

Most még csak „Jean”. Akit azonban nem szabad a köztudatban lakályt jelentő Jean-nal összetéveszteni. Nem. Ő hercegsége III. Jean... lesz. IV-ik Henrik és XIII-ik Lajos egyenes leszármazottja és Louis Philippe-nek dédunokája mint III-ik Jean illeszkedik majd be a francia királyok régen megbontott sorába...

Kicsit úgy hangzik, mint egy gyermekneve. Néhány év előtt kitűnő tréfa gyanánt lemosolyoghattuk az egész mozgalmat. Most, az események oly váratlan forgásában, a politikai konstelláció fejelellített ábráiban, ahol multba merült reakciós figurák egyszerre megint verebrékké és tényezőkké válnak, — mégis érdeklődéssel kell vizsgálnunk a legjelentetlenebbnek látszó kombinációkat.

Jean... Guise hercege, ma proklamációkat ragasztat ki Páris hirdetőoszlopain. Nyugodtan hagyják. Nem veszedelmes. Pedig a republikánus Franciaország ezsimje ellen ordítanak a sárga plakátok. Figyelmeztetve a polgárokat a közársasági intézmény fiaskójára, megmutatva az örvényt, melybe a nemzet, a nép belezuhan és csabos délibábként, minden bajtól szabadítóként, az egyedül üdvözítő „királyságot” és a monarchicus rendszer visszaállítását hirdelve.

— Én, Szent Lajos és IV-ik Henrik mokája, kész vagyok felvenni a nagy művet, visszaállítani itt a haladást, melyet minden hazafi oly nagyon óhajt — Jean — és egyelőre még csak így szűgálva: Guise hercege.

Ma 59-ik évében van. Fényképei egy vállas, erőteljes férfit mutatnak. Hosszú, kás fejformája ritkuló haja által magasított homlok és dus bajusszal, kicsi kecskeszakállal.

Tours-ban született. 1874-ben. Ott is végezte tanulmányainak egy részét. A szamuzetésről szóló törvény következtében 17 éves korában elhagyja Franciaországot és Dániába megy. Itt nyeri katonai kiképzését és kapja meg tiszti rangját.

1899-ben megnősül, feleségül véve unokanővérét: Isabella de France-t. Az esküvő Angliában megy végbe.

Guise hercege néhány évig visszavonulva, minden politikai ambíciótól és aktivitástól mentesen él.

Itt a nagy háború. A herceg felajánlja szolgálatait a francia hadseregnek. Visszautasítják. Hiába minden utánajárás. Még a szövetséges államok, Anglia, Belgium se fogadják őt be.

Ha mint aktiv katona nem kellett, mint vöröskereszttest mégis „eltűrik”. 1914-től 18-ig. Sőt közben egy fontos missziót bíznak rá.

1915-ben őt küldik le Bulgáriába, Ferdinánd királlyal tárgyalni. Részt ennek, részint a vöröskereszt érdemeinek jutalmául 1919 júliusában megkapja a „háborus kereszt” kitüntetését. Ezt maga Poincaré adja át neki, benn az Elysée palotájában.

Jean, Guise hercege tehát egyszer már bejutott az Elyséebe. Ezuttal azonban más formában, más körülmények között szeretné.

Nagyon kétes, hogy elér-e. Azonban a pártja őt már így is, a távolból is uralkodónak tekinti. Feleségét, Izabellát, mint Franciaország királynőjét. És már a trónörökös is meg van: Henrik, aki a három leánytestvér mellett tovább viszi a fiui ágat és aki mint „Monseigneur de Paris” várja, hogy Franciaországban újra fel ragyogjon a „Királyok Csillaga”.

Ma minden lehet. Még ez is.

Mándy Ilona

Patron robbant a temesvári ügyészség épülete előtt,

amely azonban ijedségen kívül más bajt nem okozott

Temesvár, március 16.

A temesvári ügyészség előtt szerdán délelőtt riasztó robbanás történt. Az ügyészségi épület előtt elhaladó villamos sínekre ismeretlen tettesek ekrazit-patron helyeztek el, amely hatalmas dörménéssel sült el.

A patronban kevés robbanóanyag volt

s így az ijedségen és az utcai járókelők között támadt pánikon kívül egyéb bajt nem okozott. A rendőrség lázasan nyomoz, mert az a gyanúja, hogy komoly merénylet készült, amely csak azon hiúsult meg, hogy a patronban kevesebb ekrazit volt, mint amennyire a merénylők számítottak.

Gömbös új világot ígért a magyar ifjuságnak

Budapest, március 16.

A Turul Szövetség keddi nagy táborozásán Gömbös Gyula miniszterelnök is megjelent és pohárköszöntő formájában nagy beszédet mondott. A magyar miniszterelnök beszéde nagyon érdekes volt.

Gömbös mindenekelőtt kijelentette, hogy a dekadens új világgal szemben a régi eszmékkel és elvekkel akarja a magyar fiatalságot vezetni. Ezen az uton el akarja vezetni a magyar ifjuságot a nemzeti gondolathoz, a nemzeti öntudathoz és a tisztultabb világnézethez.

A miniszterelnök kötelességévé teszi az ifjuságnak a céltudatos magyar munkát.

— Kötelességem — mondotta Gömbös Gyula — az ifjuság tehetségének érvényesítésére utat nyitni. Abban bízom,

hogy rendszeres munkával megtisztult magyar életet tudok az országban teremteni.

— Bizzatok bennem és higgyétek el nekem, hogy a magyar élet igazi vérkeringését megindítom és minden becsület magyar munkának megszerzem az elismerést.

— A köz- és magánéletben — fejezte be beszédét a miniszterelnök — számotokra helyet teremtek. Megtisztult magyar életet akarok és ennek útjait számotokra szabadabb teszem.

A nagy szavak és jelentős elvek gyakorlati megoldását illetőleg Gömbös nem nyilatkozott.

Az ifjuság, nagyon természetesen, Gömbös beszédét viharos tetszéssel fogadta.

KI LESZ A FELELŐS?

A gyimesbükki rozoga hidon már gyalog sem mernek átmenni az emberek, de a vonatok vígan szaladgálnak rajta

Csikszéreda, március 16.

A gyimesi vonalon utazó közönség komoly aggodalmakat áll ki, amikor a vonat Románia legnagyobb vasúti hidján, a Gyimesbükk közelében levő Karako-hidon áthalad.

A Karako 67 méter mély szakadéka fölött annakidején a MÁV épített nagyszerű viaduktot. Ezt a hatalmas építményt 1916-ban a visszavonuló magyar csapatok felrobbantották. Később, 1917-ben a hadvezetőség állította újra helyre, mert szükség volt rá hadászati szempontból. Az osztrák-magyar hadsereg igen képzett utászai építették újra a megrongált részt és a munkálatokat vezető katonai mérnökök hivatalos jelentés szerint öt évig a vonal minden veszedelem nélkül használható. Ez azt jelenti, hogy a hadsereg munkája csak ideiglenes jellegű volt, amit aztán a hadiállapot megszűntével majd a vasutnak kell végleges és biztonságos építménnyel kicserélnie. És még most is, 1933-ban, az a szerelőanyag van a Karako-hidon, amit annak idején ideiglenes jelleggel az osz-

trák-magyar hadsereg épített. Az építményt csavarok tartják össze s ezek a csavarok a legmondosabb felügyelet és kezelés mellett is meglazulnak, kikopnak az idők folyamán.

Az öt évre garantált hid nagyon megtette már a szolgálatot, mert 16 évet szolgált, most azonban már annyira gyenge állapotban van, hogy már a csendőrség is többbizben felhívta az esetleges katasztrófa lehetőségére az illetékesek figyelmét.

A bacui osztálymérnökség azonban, amelynek hatáskörébe a hid tartozik, mindeztideig nem tett semmit.

Jellemző, hogy a hid környékén lakó csángók már gyalog sem mernek átmenni az ingadozó építményen. És a 67 méter mély szakadék fölött mégis minden nap vonatok szaladgálnak. Addig, amíg meg nem történik az előre látható borzalmas katasztrófa. Igazán időszerű lenne már, ha a vasúti vezérigazgatóság is felfigyelne erre a képtelen és emberi életre menő játékra.

Holländer és Sava,

más szóval a nagyvárad hamisbélyeg története

Nagyvárad, március 16.

A nagyvárad hírhedt bélyeghamisítási per, amely annyi megdöbbentő szenzációt tárt fel a sziguranca egyes közegeinek a működésével kapcsolatban, befejeződött. Ítélet azonban egyelőre még nem hangzott el. A bíróság úgy határozott, hogy a tárgyalási anyag átvizsgálása és csoportosítása hosszú időt vesz igénybe s éppen ezért az ítélet kihirdetését március 2-re halasztotta el.

Az utolsó tárgyalási nap is hozott érdekességeket. Elég kielégítette a nagyszámú felvonult érdeklődő tömeget. A bíróság a folytatólagos tárgyalás során Fényes Samu dr. ügyvédet hallgatta ki. Fényes Samu előadta, hogy ama Holländer, amikor Budapestről visszajött Nagyváradra, felkereste őt az irodájában és kérte, hogy hívja oda Boros Jenőt is. Ez meg is történt. És akkor Holländer megszólalt Borost azzal, hogy ő Kaufmann budapesti nyomdászért felelősséget vállalt. Kaufmann fel is vett 15 ezer pengőt de a kliséket nem szállította le. Hol-

länder azt akarta, hogy Boros fizesse vissza neki a 15 ezer pengőt. Boros felháborodva utasította vissza ezt a követelést. Csak most nyílt ki a szeme, most látta csak, hogy mire kellett Kaufmann.

Holländer ekkor megfenyegette Borost, hogy lefogatja Savuval.

Igy derült ki, hogy mennyire megrendezett dolog volt az egész bélyeghamisításba való beáratás.

Később, vallotta tovább Fényes ügyvéd, ő is felutazott Budapestre és itt találkozott Holländerrel, aki kérte, hogy hívja fel őt telefonon. Ez a telefonálás is beáratás volt. Holländer tanut akart fogni Boros ellen.

A telefonbeszélgetést valaki kihallgatta s ez a valaki az ügyvéd véleménye szerint csak Savu lehetett, akit később Holländer be is mutatott neki, mint kolozsvári ügyvédet.

Fényes ügyvédek kihallgatása után a vádbeszédekre került sor. Az ügyész másfél órában keresztül beszélt. Fejtegetést azzal fejezte be, hogy a magyar bi-

roság is elítélte Rosenberget, a bélyeghamisítási ügy magyarországi büntetését. Véleménye szerint furcsa dolog lenne, ha a román bíróság most nem ítélné el a romániai vádlottakat azon az alapon, hogy a bélyeghamisítás tényleg nem történt meg, csak készültek rá.

Aztán Zigre Miklós tartotta meg nagyhatású védőbeszédét. Elmeséli, illetve feleleveníti az egész bélyeghamisítási rémregényt. Ezt az ügyet Holländer, a volt szurdoki bányatulajdonos rendezte meg, ez a mindenre kapható és mindenre hajlandó ember, aki elment és felajánlotta munkásságát a sziguranecának, majd

a pénzügyminiszteriumban Teianu államtitkár segítségével egy és fél milliót vett fel az államkasszából, hogy végigjazzassa az egész undorító színjátékot.

Mikor aztán megvolt a pénz, mint valami detektívregényben, az egyik vonaton Biharpuspökin keresztül Holländer utazik Magyarországra, a másik vonaton Kurticsen keresztül Sava Cornél. Mindez a színjáték és az állam terhére menő hatalmas költség azért, hogy beugrassanak és áldozattá tegyenek néhány embert. — Borosnak egyébként, amint ez a tanuvalomásokból is kitünik, semmi tényleges szerepe nem volt az ügyben, kéri tehát a felmentését.

Zigre után Simonca és Angelescu védőügyvédek tartották meg védőbeszédeiket. Az ügyész még kijelentette a védőbeszéd elhangzása után, hogy ebben az esetben még a gondolat is büntetendő, amire Simonca azzal replikázott, hogy a bélyeghamisítási ügy nem az őtestamentum, hogy már az is vétkesnek találtassék a parázsnaság bűnében, aki egy nőre nézett. Simonca is kérte védenecének, Friedmannak a felmentését.

A március 21-én elhangzó ítéletet most már az egész ország feszült érdeklődéssel várja.

A magyar költségvetés deficitje

Budapest, március 16.

A magyar költségvetés változatlanul deficittel dolgozik.

A pénzügyminiszterium ma tette közzé hivatalosan a költségvetési év első hét hónapjának eredményét, amely szerint az első hét hónapban az állami közigazgatásban 9.6 millió, míg az állami üzemekben 17.9 millió pengő volt a deficit.

A bukaresti kihallgatás után Váradra kísérik a titokzatos Földes Irént

Kolozsvár, március 16.

A Kolozsváron letartóztatott Földes Irént, aki állítólag kommunista futárnő szerepet töltött be a romániai kommunista mozgalomban, a kolozsvári rendőrség négy napi sikertelen vallatás után szerdán délelőtt erős rendőri fedezettel utnak indította Bukarest felé. Az állítólagos futárnő Kolozsváron egyáltalában nem vallott.

Nagyvárad tudósítónk jelentése szerint egyébként Földes Irén ügyében a nagyvárad rendőrség is szorgalmasan nyomoz. Kiszivárgott hírek szerint máris több eredményt ért el, mint a kolozsvári, amennyiben megállapította, hogy

a titokzatos nő Nagyváradon élénk összeköttetést tartott a kommunista elemekkel, sőt alnév alatt jöideig ott is élt.

A nagyvárad rendőrség közvetlenül teszi meg a nyomozása eredményét a bukaresti sziguranecánál, ahová Földes Irént kísérték. Egyidejűleg kérni fogja a várad rendőrség azt is, hogy a bukaresti vizsgálat befejezése után a futárnőt sörjék Nagyváradra, mert szembeállítás ket óhajt végezni.

Ha Morganék nem engednek, a nagyvárad gabonások leszereltetik telefonjaikat

Nagyvárad, március 16.

A nagyvárad gabonakereskedők teljes akciót indítottak a telefon internóban dijak csökkentése érdekében. Tekintettel arra, hogy a telefonársaság a tarifacsökkentésre vonatkozó kérésüket nem teljesítette, kimondták, hogy március 15-től kezdődőleg nem veszik igénybe városközi beszélgetésre a telefon mindaddig, amíg a Morgan-társaság nem enged. Ha aztán nem kapják meg megígért sem a kért 25 százalékos engedményt, úgy leszereltetik egészen telefonkészülkeiket.

DOLLFUSS:

A nemzetiszocialisták frázisai és demagógiája nem érdekelnék bennünket

Bécs, március 16.

A Dollfuss-kormány helyzete valamelyest megerősödött. Dollfuss ma kijelentette, hogy a parlament újbóli összehívásáról szó sem lehet, mert a parlament nem ő oszlatta fel, hanem az önmagát az alkotmányos életből kikapcsolta.

Ezzel kapcsolatban Dollfuss nagyon érdekes nyilatkozatokat tett:

— Azon a véleményen vagyok, hogy a nemzetiszocialista mozgalmat nem szabad a sikanéria technikájával támadni. A nemzetiszocializmusban olyan eszmék is vannak, amelyek jók és egészségesek. És ezek az eszmék mind benne vannak a keresztényszocializmusban is.

A programnak ezt a részét nekünk is meg kell valósítani, viszont a nemzetiszocialistáktól egyéb frázisai és demagógiája nem érdekelnék bennünket.

Ha a velünk közös eszméket ugyanazzal a harci kedvvel és ugyanolyan lendülettel megvalósítanak, mint ahogyan azt a nemzetiszocialisták teszik, régen megtörhették volna azt a befolyást, amelyet az államéletre az utóbbi évek során a marxizmus gyakorol. Nem tudom, hogyha a keresztényszocialistáktól és a kormánytól közös akciója most meghúlna, az, ami következik, kellemesebb volna-e a szociáldemokráciának, mint az az állapot, amely a mi uralmunk fennmaradása esetén konzerválná.

Egyébként Bécsben ma minisztertanács volt, amelyen az elnök felhatalmazást kért arra, hogy

szükségrendeletek formájában joga legyen katonai behívásokat elrendelni és joga legyen arra is, hogy a kiszolgált katonákat a szolgálati időn túl visszatarthassa.

E felhatalmazással az elnök csak akkor élhetne, ha forradalmi jellegű zavarásoktól kellene tartani.

Erre a felhatalmazásra két okból van szüksége az elnöknek. Az egyik ok az, hogy az alsóausztriai tartományi gyűlés elfogadta a nemzetiszocialistáknak azt az indítványát, amely megállapítja, hogy a szövetségi kormány megsértette az alkotmányt akkor, amikor megrendszabályozta a sajtót és elrendelte a gyűléstiltalmat. A nemzetiszocialisták azt követelik, hogy ezért helyezték a kormányt vád alá.

Az alsóausztriai tartományi gyűlés ezzel az indítvánnyal kapcsolatban bizalmatlanságot szavazott Dollfussnak és felhatalmazta a tartományi kormányt arra, hogy a köztársaság elnökétől egyrészt Dollfussék azonnali eltávolítását követelje, másrészt pedig követelje, hogy a nemzeti tanácsot azonnal oszlassák fel és írják ki az új választásokat.

A másik ok az innsbrucki helyzet.

Innsbruckban a szocialisták általános sztrájkra készülődnek és a Schutzbundot már mozgósították is.

Ezzel a baloldali felkeléssel szemben a kormány Innsbruckban is beolvasztotta a Heimwehrt a rendőrségbe és a város területére nagyszámú katonaságot összpontosított.

Innsbruckban szomorú a helyzet: a tartományi kormányzóság épületének ablakaiban gépfegyverek merednek a járőrökre.

Ezeket a kirohbanásokat szeretné az elnök „alkotmányos uton” megfékezni és ezért kér a háborús időkre emlékeztető különleges felhatalmazást.

AZ ELNÖK LEVELET INTÉZETT DR. STRAFFNERHEZ

A parlamenti krízisben egyébként ma érdekes levélváltás történt. Miklas, az

Dr. Straffner

osztrák köztársaság elnöke levelet intézett dr. Straffnerhez a Nemzeti Tanács lemondott elnökéhez, amely levélben az elnök is megkérte dr. Straffnert, hogy álljon el a Nemzeti Tanács összehívásától, illetve vonja vissza kibocsátott meghívóit.

Gépfegyverek az innsbrucki kormányzóság ablakaiban

Miklas levelében rámutat arra, hogy a Nemzeti Tanács összehívása csak kirobantáná az ellentéteket, de ezenfelül is a Nemzeti Tanács e pillanatban amúgy sem munkaképes. Miklas egyben biztosította dr. Straffnert, hogy ő maga gondoskodni fog arról, hogy a Nemzeti Tanács mielőbb munkaképes legyen és ez esetben semmi akadálya sem lesz annak, hogy azt összehívják.

A francia kormány katonai attasét nevezett ki Moszkvába

Páris, március 16.

Jelentette a B. L., hogy az orosz hadvezetőség francia hadfelszerelési gyárában nagyobb megrendeléseket tett. Ennek a megrendelésnek kapcsán már napokkal ezelőtt elterjedt annak a híre, hogy Franciaország a hadi-jóviszonyt is felveszi Oroszországgal és katonai attasét nevez ki Moszkvába. Ez a kinevezés

most meg is történt.

A francia hadügyi kormány ma moszkvai katonai attaséjává Mandras ezredesét kinevezte, aki ma reggel már el is utazott Moszkvába.

A világháború óta ez az első eset, hogy Franciaország az Orosz Birodalomban katonailag is képviselteti magát.

Csődöt kért a világhírű Paramount filmvállalat

Miért mennek bele a fizetésredukcióba a hollywoodi filmsztárok

New York, március 15

A világhírű Paramount filmvállalatnak anyaintézte, a Paramount Public, a melynek kezében az összes Paramount színházak is vannak,

ma csődöt kért maga ellen.

Ezzel a jelentéssel kapcsolatban azt az ellentétes hírt is kapjuk, hogy a holly-

woodi filmstúdiókat ma ismét megnyitották. A stúdiók hosszabb időn át zárva voltak, mert a filmvállalatok színészei nem akartak belemenni a tervezett fizetésredukcióba. Most aztán, hogy a Paramount is csődöt kért maga ellen, a filmszínészek is beletörődtek abba, hogy kevesebb gázsit kapjanak és így a filmvárosban az élet ismét megindulhat.

MacDonald reménytelen küzdelme a leszerelésért

Rövidesen Genfben érkezik Roosevelt leszerelési terveire

Genf, március 16

Jelentette a B. L., hogy a genfi tárgyalások teljesen elakadtak.

MacDonald nem tudott semmit elérni és már-már le is mondott arról, hogy céljainak elérése érdekében tovább utazzék Rómába és ott Mussolinivel, esetleg az odarendelt Hitlerrel tárgyaljon.

Mindezeket tegnap szűkszavú távirati jelentés alapján közöltük. Ma részletesebb értesítéseket vettünk, amely szerint ott akadt el a további tárgyalás, hogy Paul Boncournak az volt a kívánsága, hogy: a támadó fegyvereket az egyes államok a Népszövetség rendelkezésére tartásuk, ami praktikus azt jelenti, hogy a támadó fegyvereket nem semmisítik meg, hanem csak nemzetközivé teszik.

Az eredeti angol javaslat azt kívánta, hogy a támadó fegyvereket, amennyit belőlük leszerelnék, semmisítsék meg, ezzel szemben Franciaország ezeket csak „rendelkezésre akarja tartani”, amit azt jelenti, hogy Franciaország továbbra is a fegyverek birtokában marad és konfliktus esetén legfeljebb a „rendelkezésre tartás” kötelezettségét megsérti és ez

ket a fegyvereket használja.

Paul Boncour egyébként tegnap kijelentette még, hogy az angol javaslatokhoz Franciaország hozzájárult volna, de a leszerelési konferencia főbizottságában az utolsó hetekben a francia biztonsági követelésekkel szemben olyan ellenkező alakult ki, amelynek láttán Párisnak a legmirevebb álláspontra kellett helyezkednie.

A Le Temps mai vezércikkében megállapítja, hogy

azt az öthatalmi konferenciát, amelyen Daladier, MacDonald, Mussolini, Hitler és Amerika képviselője venne részt, semmi körülmények között sem szabad megtartani.

Ez az öthatalmi konferencia nem volna egyéb, mint egy nemzetközi diktatórium, amely a maga parancsszávaival a legkellemetlenebb helyzetbe hozhatná azokat a kisállamokat, amelyeknek ma homlok-egyenest ellenkezik az érdekeik a nagyhatalmakkal. Elmondja még a Le Temps, hogy már csak azért sem szabad ezt a konferenciát megtartani, mert igazán nem illő, hogy Hitler és Mussolini nem akarnak Genfben jönni, viszont elvárják, hogy MacDonald és Daladier Rómába

utazzanak.

A Le Temps sértődöttsége ellenére is ma a Daily Telegraph azt jelenti, hogy MacDonald mégis meggondolta magát és talán még a mai nap folyamán találkozni fog Mussolinivel.

Ez a találkozás vagy Strezában, vagy Komóban történik meg.

MacDonald Mussolininek azt fogja javasolni, hogy a szárazföldi hadsereg létszámát 50 százalékkal csökkentsék. Ezzel szemben Mussolininek az lesz az ellenvéleménye, hogy a leszerelési konferenciát napolják el és a elnapolás ideje alatt folytassanak diplomáciai tárgyalásokat, amelyeknek során jussanak egyöntetű megállapodásra a lefegyverzés kérdésében, de ugyanakkor jussanak megállapodásra a területi kérdésekben is. Ezekből az előjelekből úgy látszik,

MacDonald

hogy Mac-Donald és Mussolini találkozásuk sem hoz eredményt és a leszerelési konferencia feltétlenül vakvágányra fut.

Az utolsó pillanatban, mint egy Deus ex machinaként Washingtonból azt a jelentést kapjuk, hogy

Roosevelt megbízásából Normann Davis tíz napon belül Genfben érkezik és a Roosevelt-kormány leszerelési javaslatát hozza.

Ennek a javaslatnak kell megmentenie a konferenciát. Arról, hogy mi van a javaslatban, sem Roosevelt, sem az amerikai kormány nyilatkozni nem akarnak: meglepetésnek tartogatják.

MACDONALD MEGSEM UTAZIK OLASZORSZÁGBA, HANEM ELŐTERJESZTI SAJÁT LESZERELÉSI PROGRAMJÁT

Késő este érkezett jelentések szerint MacDonald holnap mégsem utazik el Olaszországba, hogy ott Mussolinivel, esetleg Hitlerrel is találkozzék. MacDonald még a holnapi napot is Genfben tölti és ott előterjeszti a maga külön leszerelési programját. Hír szerint ez a leszerelési tervezet radikális leszerelési módokat tárgyal.

MacDonald egyébként a mai délután folyamán hosszabban tanácskozott Kánya Kálmán magyar külügyminiszterrel is. A tárgyalásnál jelen volt Sir Simon, Anglia külügyminisztere. Kánya Kálmán a tárgyalás folyamán az új kisántant szerződésről és a kisántant fegyverkezéséről számolt be az angol államférfiaknak és kifejtette, hogy a kisántant fegyverkezése már csak azért is aggasztja Magyarországot, mert ennek az állam-szövetségnek éle kifejezetten Magyarország ellen irányul.

Meghalt 104 éves korában és soha nem járt orvosnál

Csenger, március 16.

A magyarországi Samos-menti Csenger községben ma 104 éves korában meghalt Bihari Gáborné.

A magas kort elérte asszony e hosszú idő alatt egyetlen egyszer sem volt beteg, orvosnál nem járt és orvosságot nem szedett. A halottkém megállapítása szerint a halál okát agykori vérgyengülés okozta.

HIREK

TOMCSA SÁNDOR:

A mágia és itt ez az élet

Délután fél négy és várom, hogy ki-nyissanak egy üzletet. A kereskedő ké-sik. Igaza van, ma egy üzletet nem lehet elég későn kinyitni.

Állok a napon — ez jó. Itt a fal tövé-ben meggyűl a meleg, két lépéssel to-vább az árnyékban fagy. — Meleg — mondom és eszembe jutnak a tavaszi gondok. Erre kettőt lépek és bent va-gyok a téiben. Aztán egyet gondolok és megint ki a tavaszba. Valami ilyen le-het, ha lapaki elutazik Nizzába. Egyet gondol és elutazik...

Állok és nézem, ahogy kering itt ez a marék élet, mint egy ringlispil. Mint egy forgó-komédia — ahogy gyerekkorunkban mondtuk.

Állok és nézem, mert háromért gum-miárábikumot kell venni. Ideje, már négy éve halogatom.

De jó itt ez a meleg és ahogy az em-berek keringenek és az ember röhög ma-gában, hogy ez a sok személy azt hiszi, hogy ő egyenes vonalban halad. Jó me-leg van és jól röhög az ember. És nem is kerül sokba. Az egész csak három és még gummiárábikumot is adnak.

Két hölgy megy, két kövér hölgy. Az egyik felpillant az égre és azt mondja a másiknak: Nézd, éppen olyan ruhám esz, mint ott az a bárányfelhő. Olyan habos. A másik elhúzza a száját és már nem hallom, hogy mit mond, de meg-jegyzem magamnak ezt, hogy „Mit lát egy nő a tavaszban”. És őszintén kíván-csi vagyok egy ilyen kövér nőre, egy ilyen tavaszi pakolásban. Most megint tovább kell élnem. Rémes.

Aztán megint tanárok, beosztott nyo-morokkal, szép-szabályosan, előrelátóan beosztott nyomorokkal. Hogy éppen ad-dig tartson, ameddig az életük. Hogy ne-hogy valaki a szemükre hányhassa, hogy öreg napjaikra kénytelenek — gondtala-nul élni.

És egy pár milliárdos, — azok állami tanerők. Mert fiacskáim, ha te azt hi-zed, hogy kétszerkettő az mindig négy, akkor kérd vissza a tandíjadat.

Mot egy fiatal lány polkázik el. Bele-mosolyog a napba és a fűde zománca kékesen csillog. Karscsu, úde, fiatal és és mögötte megy megint két hölgy. Két hölgy az elmúlás dühével és szerel-mi obsitál. És gonoszul összesugnak a mosolygó lány háta mögött és a lány, ott, délután félnégykor, nyílt utcán — már el is bukkott.

Férfi. Elegáns és férfias. Allitóltag a férfiassága is hitelbe van.

De mi közöm mindehhez. A Nap, az jó!

Hanem egy új alak tűnik fel e sok unt arc után. És ez valóságos oázis. Egy ki-csit elhanyagolt külsejű oázis, de van benne a messzeség felfrissítő csobogásá-ból.

Idősebb bácsika, kicsit hetyke, mint egy letört dzsentri. És tévedtem: rongyos. De így, messziről is megérzik rajta, hogy közvetlen és bátor. És valami derűs emel-kedettség mosolyog le róla. Ahogy nézi ezt a cirkuszt, szinte új neki mindez. Amolyan „lengyel” félelem látszik, aki minden nyelven beszél — a hasát is be-le-számítja — és a pakból-operációtól a földmérésig mindenhez ért.

Az üzlet kirakatában, amely előtt ál-lottam, egy cédula lógott ezzel a felírás-sal: „Tanuló felvétetik”.

Ez előtt állott meg a nyomornak ez a külügyminisztere és hosszan nézte a cé-dulát. Gondolkozott. Aztán hozzám for-dult és a legtermészetesebb hangon ezt mondta:

— Kérem, ezen sincs bélyeg.
Nem tudtam, hogy mire mondtam, így

BUTORVÁSÁRLÁS BIZALOM DOLGA!

BUTORAINK MINOSÉGÉBEN
NEM FOG CSALATKOZNI!

SZÉKELY és RÉTI BUTORGYÁR R. T.

BRASSO
BUKAREST
MAROSVÁSARHELY

hát szóltanul vele csodálkoztam. Megva-karta a fejét:

— Most már az ember igazán nem tud-já, hogy egyáltalán kell-e rá bélyeg, vagy nem?

Ezt úgy mondta nekem, hogy termé-szetes közvetlenséggel, és magától érte-tődően, mintha céltársak lennénk.

— Miről teccik beszélni? — kérdeztem végre.

— Persze — mosolygott el a legkisebb zavar nélkül — ön nem tudhatja, miről van szó... Tessék mondani kérem, rö-p-cédulákra kell-e bélyeg? Azt sejtem, hogy plakátokra kell, de most már nem tudhatja az ember, hogy hol lehet zavar. Azt sem tudom, hogy a pénzügyigazga-tóságon délután van-e hivatalos óra és hogy kivel beszélhetnék ebben az ügyben és itt mekkora a százalék és...

És öt perc alatt annyi mindenre kel-tett volna válaszolnom, amiről fogalmam sem volt, hogy talán még most is felel-

getnem kellene.

Mégis, valahogy tetszett nekem ez a küzdő ember, akít így hevített a tudá-ság.

— Kihez van szerencsém tulajdonké-pen — kérdeztem, hogy raktározzam el emlékéit.

Az én öreg bácsim egy picit hátrale-pelt, a bokáját összetette és diszkrétan, de bizonyos felsőbbbséggel, mondhatnám fenséggel hajolt meg:

— Professzor! Lejon vagyok, a jelen-kor csodája, ki mindent lát, mindent megmond, mindent tud, jelent, mutat, jövőt, aki előtt nincs titok, zár és gondo-lat — hadarta, aztán mintha elpirult volna — most itt működnek a városban és nem tudom, hogy a reklám-cédulákra kell-e bélyeg, hogy a sene álljon belé.

Eme kitörése oly spontán volt, annyi-ra benne csengett a tudatlanság feletti bezzusása, hogy bele kellett mosolygo-nom a Napba.

„A királyné nyakéke”...

A szemérmes Pola Negri, a kinullázott filmrendező és az új mozicsillag különös története

Páris, március 15.

A királyné nyakéke, amely a XVIII. század végén annyi bonyodalmat okozott, most ismét különös, szinte kibogozhatatlan komplikációkat idézett elő.

Pola Negri

Pola Negri 1929-ben szerződést kötött egy filmvállalkozóval, hogy eljátsza a királyné nyakéke című film főszerepét. Ezért egymillió frankot kapott volna s

ezenkívül a film amerikai jövedelmének 15 százaléka is a művésznőt illette volna.

Meg is kezdték a film leforgatását egy párisi stúdióban. De amikor arra a je-lenetre került volna a sor, hogy Jeanne de Valois keblére tüzes pással rásütik a szegénybélyegét, Pola Negri nem volt hajlandó alávetni magát a filmrendező utasításának, mert azt szemérmetlennek találta. A rendező bepanaszolta a dolgot a vállalkozónak, aki erre minden további nélkül felbontotta Pola Negri szerződését. Sőt egyelőre a film forgatását is abba-hagyták, mert Amerikában nem sikerült a filmet előre eladni.

Ez a fordulat már érzékenyen érintette Fadman rendezőt is, aki Pola Negrivel együtt pert indított a vállalkozó ellen. A bonyolult ügyben pár nap múlva hoz ítéletet a párisi bíróság...

Érdekes különben, hogy a filmet ké-sőbb mégis elkészítették és ebben Pola Negri szerepét egy társasági hölgy, Marcelle Chantal játszotta. Marcelle Chantalnak igen nagy sikere volt s a hölgy annyira fellelkesült a filmszínész-női karrierért, hogy, mivel férje ez ellen tiltakozott, megindította a válópert. A bíróság most fel is bontotta ezt a házasa-got.

— ELADTAK A HIRES EGY PEN-NYS KÉK MAURITIUS-BÉLYEGET. Londonból jelentik: A híres egy pennys Mauritius-bélyegyet ma eladták. A bélyeg egy hollandus bélyeggyűjtő tulajdonában volt, aki ezt a ritka példányt elárverezte. Az árverésen a bélyegért 2400 fontot tu-dott „csak” elérni. Ez az összeg — mond-ják a jelentések — nagyon alacsony, de a mai nyomott gazdasági viszonyok mel-lett jobb árat elérni nem sikerült. A bé-lyeg szerencsés vevője egy Thomas Al-len nevezetű gazdag angol.

— ELLOPTAK EGY NAGYON ÉR-TÉKES OLASZ MESTERHEGEDŰT. Nagyváradról jelentik: Az elmúlt éjszaka betörők jártak Papolci József Fűzes-utca 18 szám alatti lakásán és minden mozgatható holmit elvittek. Az elrabolt holmik között van egy olasz származású mesterhegedű, amely 7 éves rózsafából készült és hatalmas értéket képvisel.

— A SZÁZNÉGYÉVES ZSOKÉ HA-LÁLA. Angliában száznegyvenes korában meghalt Faulkner John zsoke. Három-szor volt házas és harminckét gyermek maradt utána. Első győzelmét nyolcéves korában aratta, utóljára pedig hetven-négyéves korában egy vadászversenyben szállt nyeregbe. Faulkner sohasem foga-dott.

— TEMESVARI HIREK. Tudósítónk jelenti: Hackbeil József grabaci fiatal gazdát megvadult fiatal bikája az istál-lóban szarvával szívenszurta. A gazda azonnal meghalt. — A fibisi falbeomlá-snak, amelyről már közöltünk jelentést, öt súlyos sebesültje volt. A sebesültek közül az egyik, Schultz Péter, kedden kiszemvegett. — Az elmúlt éjszaka Lazar Péter revolverrel belőtt Nichici Katalin 20 éves mehalai leány ablakán. Az ok-csalódott szerelem. A rendőrség keresi a merénylőt. — Vingolov József 64 éves józsefvárosi lakos kőszódát ivott. Beszár-

litották a Béga-szanatóriumba. Az ö-n-gyilkossági kísérlet oka családi viszály-kodás. — Csik Antal gyárvárosi káplán erőszak miatt került a bíróság elé. A ta-nuk közül Rech Géza apátplebános és Péter Marcus szerzetes nem jelentek meg, ami miatt a bíróság elnapolta a tárgya-lást, noha a vádlott és sértett jelen vol-tak. — Temesváron a liszt árát a várósi tanács 20 banival leszállította. A kenyér ára változatlan maradt.

VARADI BESZÉLGETÉS

— Voltál a bélyeghamisítási tárgya-láson?

— Voltam.

— Nagy hazug az a Holländer!

— Dehogyan. A Holländer Sava, ha aranyat nem is, de másfélmilliót megér.

— TABLAI DÖNTÉS A MULT ÉVI KO-LOZSVÁRI MÁJUS ELSEJEI TUNTE-TESEBEN. Tudósítónk jelenti: A kolozsvári tábla szerdán foglalkozott Havadi Nagy Károly, Deák László és Horváth Jenő munkásol-talgyével, akiket a törvényszék kommunis-ta izgatás és lázítás miatt ítélte el. A vádirat sze-rint a három munkás 1932. május elsején te-vékeny részt vett a Magyar Színház előt tartott tüntetésben, ahol röpcédulákat is osz-togattak. A röpcédulákon az Internacionálé magyar szövege és a „Zug a vihar” című vers volt. A tárgyaláson a védő ügyvéd ro-mánra fordította a röpiratok szövegét, an-nak a bizonyítására, hogy egyikben sincs ál-lamellenes kifejezés. A bíróság Havadi Nagy Károly három hónapra szóló törvényszéki büntetését két hónapra szállította le. A má-sik két vádlottnál meghagyta a két-két hó-napot, valamint a fejenként 5 ezer lejre rugó pénzbüntetést. Itt említjük meg, hogy a né-met konzulátus ellen elkövetett tüntetés mi-att letartóztatásban maradt kilenc ifjumul-kás ügyében a vádtanács megerősítette a 30 napra szóló vizsgálati fogságot. A két kom-munista propaganda miatt letartóztatott egyetemistát hallgató 30 napos vizsgálati foga-ságot kelti s így szabadlábra helyezték őket.

★ ORVOSI KÖRÖKBŐL. Dr. Tausinger Arthur orvos átköltözött Vár-utca 76. szám alól Mester-utca 8. szám alá. Rendel délután 3-5 óráig.

— NAGYVÁRAD HIREK. Tudósi-tónk jelenti: Podar Vasile Kémer község jegyzője rossz viszonyban élt Muduran Joan ottani csendőrmesterrel. A vi-szálykodás miatt Mudurant át is helyez-ték. Mielőtt azonban ez megtörtént volna, a csendőrmester felbízott több falusi legényt, hogy a nyílt utcán támadják meg a jegyzőt s ha aztán az fegyvert mer a védelmére elővenni, úgy tiltott fegyverviselés címén jelentsék fel. A tervről tudomást szerzett a jegyző és fel-jelentette Mudurant, aki viszont a hatósá-g előtti rágalmazásért indított eljárást a jegyző ellen. A bíróság most foglal-kozik az ügygel és felmentette a jegy-zőt. — A vízműtelep közelében a Körös partra vetette Vajda Demeter 35 éves munkás holttestét. A munkás pár héttel ezelőtt tűnt el hazulról. Ugy látszik, hogy a Körös jege beszakadt alatta s így ke-rült a vízbe. — Teoran József nagyszul-tai ügyvédet az utcán megtámadta és megharapta egy kódorgó kutya. Kiderült, hogy a kutya veszett volt. Az ügyvédet Kolozsvárra szállították a Pasteur-inté-zetbe.

ELETHIVATASOK

— Bizony, ügyvéd ur, a maga foglalkozása sem alkalmas arra, hogy az emberekből an-gyalt csináljon.

— Ugy ám, orvos ur, a maga mestersége bizonyára sokkal alkalmasabb erre.

(Politikén.)

Szerencsés számok

Bukarest, március 16

Az állami osztálysorsjáték szerdai hu-zásán a következő számok nyertek jelen-tékenyebb összeget:

20 ezer lej: 32530.
15 ezer lej: 4695, 10046.
12 ezer lej: 11534, 9611, 26111, 32646,
58743, 63735, 64652, 7951.

ASTRA MOZGÓ

Ebben a szezonban ANNY ONDRA utolsó slágere a „BABY”, amely a sze-zon egyik legkedvesebb vigjátéka.

PREMIER! MA PREMIER!
csütörtöktől, március 16-ától

A szép szőke filmprimadonna, akinek annyi-filmjén nevetett már az erdélyi közönség, önön-magát mulja felel ebben a filmben. — A film egy nevelőintézetben és egy revüszínház külisz-szá között játszódik le, amelynek híres s ágere az ördögös szőke színész-nő tenorészszáma.

További szereplők. **WILLY STEPNER, OLY V. FLINDT, A OLF WOHLBRÜCK stb.**

FIGYELEM! JÖN!
A kereszt jegyében című csodafilm

A német hadsereg új lobogója

Berlin, március hó 16

Hindenburg rendeletileg megállapította a német hadsereg új lobogójának színeit. A lobogó fekete-fehér-piros lesz, a közepén kereszttel. Az eddigi lobogó fehér-piros és arany sarokdiszítés volt, amely azonban elmarad.

— **IDŐJÁRÁSJELENTÉS.** Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet jelentése szerint száraz és enyhe idő várható. Éjjel, még egyes helyeken fagy.

— **MIKOR LEGCSABITÓBB A NŐ?** Franciaországban, ahol mostanában a körkérdések díjat adnak, egy újság megkérdezte olvasóit, milyen korban legcsabítóbb a nő? A feleletek valóságos özöndíze zúdult a szerkesztőségre. Viony Marcelle, az ismert regényíró ezt felelte: „A nők tizennyolcadik évükben a legcsabítóbbak. Ebben a korban ostobáskák lehetnek, de gyakran szépek legalább. Egyedül a szépség és üdeség számítanak, és, magaviselet, kultúra, szép gesztusok olyan dolgok, amiket manapság a férfiak nem elsősorban követelnek meg a nőktől”.

— **BESZÉDEK NÉLKÜL KOSZORÚZTAK MEG PETŐFI SZOBRÁT.** Budapestről jelentik: A mai nemzeti ünnep nem voltak felvonulások és szabadtéri gyűlések. A magyar kormány ugyan is néhány héttel ezelőtt felfüggesztette a gyűlékezési szabadságot és így a szervezők, iskolák és egyesületek ma nem vonulhattak ki az utcára. Mindössze zárt termekben voltak ünnepi megemlékezések, amelyekből kisebb delegációk a Petőfi-szoborhoz mentek és azt megkoszorúzták.

Petőfi

— **AZ AMERIKAI VIZEKEN KI-GYULLADT EGY OLASZ SZEMÉLYSZÁLLÍTÓ GŐZÖS.** Newyorkból jelentik: Az amerikai vizeken kigyulladt a Virgilio nevezetű olasz személyszállító gőzös. A hajó Csilléből Génúba igyekezett. A hajóba került hajósegítségére különböző hajóegységek futottak ki.

— **TENNESSEBEN TORNÁDÓ PUSZTÍT.** Newyorkból jelentik: Tennessee államban ma tornádó pusztított. A vihar erejéről és pusztításáról részletes jelentések még nem érkeztek. A hírek csak arról számolnak eddig be, hogy a tornádónak 15 halottja van.

— **Nagyoáradon újra röpcédula-osztogatást tartóztattak le.** Nagyváradról jelentik: A nagyváradi rendőrség napok óta nyomoz valami kommunista röpcédula-osztogatás ügyében. A nyomozás most eredményt hozott, amennyiben letartóztatták Schwartz Emánuel, Mészáros János, Nagy István és Kabai László ifjurmunkásokat. A rendőrség megállapította, hogy a városban nagymennyiségű röpiratot szórta szét, még gyűjtöttek is a vörös segélyalapra. A nyomozás különben még nem fejeződött be, így a rendőrség a letartóztatottakat csak később adja át az ügyészségnek.

— **A YÓ-YÓT ELTILTOTTAK SYRIÁBAN.** Különös okból tiltották el a yó-yót Syriában, ahol a varázslóknak még mindig nagy tekintélyük van. A lakosság a nagy szárazságban ezeknek a segítségét kérte. A varázslók kijelentették, hogy az áldásos esők elmaradásának a syriaiak hallatlan erős yó-yó-láza az oka. Az eső szellemei a yó-yó rovátkáiban rejtőznek. Minthogy pedig a játékosok mindig ügyelnek arra, hogy a yó-yó visszapattanjon, mielőtt földre érne, a szellemek, amelyek a nedvességet hozzák, nem juthatnak a földre. Küldöttség is járt a valinál, aki a játékot betiltotta. Most várják az esőt.

* **Galsworthy,** a mai világirodalom legnagyobb alakja, az angol szellem egyik legismertebb képviselője. Főműve a *Forsyte Saga* a huszadik század irodalmának egyik legnagyobb eseménye. Eddig megjelent: A vagyon ura, Bíró előtt, Ez a ház kiadó, A fehér majom, Az üzüst kanál és Hattyúdud. Olcsó propaganda kiadásban jutnak a magyar olvasó közönség kezébe. Egy 350-450 oldalas kötet ára finom papíron nyomva csak 75 lejbe kerül. Kapható a Brassói Lapok könyvosztályában, Kapu-utca 56-58 szám alatt az udvarban.

Rendkívüli előleget kapnak a grivicai munkások

12 milliót utalnak ki erre a célra

Bukarest, március 16.

A vasutak Grivita-uti műhelyeinek igazgatósága elhatározta, hogy a március 19-én esedékes fizetéseknél rendkívüli előleget folyósít azoknak a munkásoknak, akik az előlegekre rászorultak.

Ezeket az előlegeket később négy egyenlő részletben vonják le a kiutalható fizetésekből.

A munkások megnyugtató véget elhatározta az igazgatóság azt is, hogy a nemrégiben lezajlott zavargások miatt munkabeszüntetések pótlására négy hónapra keresztül a heti negyven óra helyett negyvennégy órát engedélyez a munkásoknak.

A terbevert előlegekre a vasutak vezérigazgatósága 12 millió lejt utalt ki.

Ismét vérszemét kapott a jugoszláv diktatúra

Súlyosan elítélik a Radics-párt vezérkarát

Belgrád, március 16.

A belgrádi államvédelmi bíróság Peran Ivan Radics párti képviselőt egy évi, Kempf Györgyöt másfél évi, Kosulics Viktort tíz havi és Posarits Pétert nyolc havi szigorított fogházra ítélte azért, mert ezek a politikusok röpiratokat szerkesztettek és terjesztettek.

Egyébként a jugoszláv sajtó napok óta tele van azzal a hírrel, hogy a német-olasz-magyar szövetség háborúra készülődik. A belgrádi sajtó ennek a hírek lanszírozásával azt akarja bizonyítani, hogy Jugoszlávia nem szerelhet le, mert ellen-

ségek veszik körül, akik csak az alkalomra lesnek, hogy megtámadhassák.

Dimitrievics képviselő, aki valaha Radics és Pasics között közvetített, ma ezeket a sajtóközleményeket a képviselőházban szövegezte és tiltakozott az ellen, hogy rémhírekkel tömjék a jugoszláv közvéleményt.

Az ország belső válságát — mondotta a képviselő — nem lehet sem politikai üldözésekkel, sem rémhírekkel megoldani, a belső válságot csak úgy lehet megoldani, ha helyreállítják a közszabadságokat.

Az osztrák parlament viharos ülése

Bécs, március 16.

A parlament rendkívüli ülése szerdán délután két órakor ült össze. Az ülés iránt hihetetlen érdeklődés mutatkozott. A parlament épületét megszállotta a rendőrség, a szónoki emelvény mögött, valamint az elnöki emelvény körül is mindent rendőrök állanak. Az utcán ugyancsak hatalmas tömeg néz szembe a parlament bejáratánál veszteglő rendőrszázaddal.

Straffner elnök fél háromkor nyitja meg az ülést, vázolja ismeretes jogi álláspontját és közli, hogy az ülést berekeszti. Bejelenti még, hogy nincs abban a helyzetben, hogy a legközelebbi ülés időpontját megállapíthassa.

A képviselők ordítanak és a fülsiketítő lármában azt panaszzák, hogy ez az ülés nem volt komoly ülés, mert hiszen a parlament ajtajai be vannak zár-

va és a képviselők legnagyobb része az utcára szorult.

Az elnök közli még, hogy az alkotmányt védő bírósághoz is panaszt emel, mert ahogyan most lehetetlennek tették a gyűlés lefolyását, az egyenesen alkotmányellenes.

A képviselők erre kórusban felállanak, a köztársaságot éltetik és abcugolják a legitimizmust.

MacDonald mégis utazik Rómába

London, március 16.

A londoni Reuter-ügynökség jelentése szerint MacDonald végleg döntött olaszországi útját illetően. Az angol miniszterelnök szombaton este utazik Rómába.

10 napi verőfényes tavasz Itáliában

Társasutazásaink Április 11-21-ig

I. csoport: Velence—Róma—Florenz

(Indulás április 11-én Temesvárról. Érkezés Velencébe 12-én este. 13-án: Velence. 14-én reggel megérkezés Rómába, ahol 4 teljes napot töltünk. 19-én: Florenz. 20-án reggel indulás vissza. 21-én délután: érkezés Temesvárra.)

Résztvételi díj 6.600.— lej

II. csoport: Velence—Róma—Nápoly—Capri szigete—Pompei—Florenz

A program ugyanaz, csupán a római tartózkodás rövidebb, a megtekintett 3 napot Nápoly, Capri-szigete és Pompei megtekintésével töltjük ki.

Résztvételi díj 8.650.— lej

Mindenki egyéni utlevéllel utazik. Vizumot — az idejében beszerzett utlevelre — mi beszerezük (költség 27C lej.)

Fenti árakban a következő szolgáltatások foglaltatnak: Vasuti jegy III. o. Temesvártól Temesvárig vissza; teljes ellátás az indulás időpontjától, a visszaérkezésig (április 11-21-ig.) Tehát: szálloda, komplett étkezés, a vonaton étkezés. Kirándulások autccarral, idegenvezető, borralalók, belépődíjak stb.

Jelentkezéseket elfogad március 20-ig a

Brassói Lapok kiadóhivatala

Megkezdődött a prefektusok bukaresti értekezlete

Bukarest, március 16.

Szerdán délelőtt megkezdődött a belügyminisztériumban az erdélyi és bukovinai megyék prefektusi értekezlete, amelyet a belügyminisztérium hívott össze és amelyen személyesen résztvettek Armand Calinescu, Mironescu, I. Pop és P. Frumosache.

A prefektusi értekezlettel egyidejűleg a közigazgatási szakértők is tanácskozást tartottak, amelyen a vármegyei helyi költségvetések összeállításának irányelveit beszéltek meg.

Tilea miniszter vezeti Budapestre a kliring-bizottságot

Bukarest, március 16.

A Magyarország és Románia közötti kliring egyezmény megújítására, valamint a két ország között függőben lévő gazdasági kérdések tárgyalására és rendezésére szerdán délután bizottság utazott Budapestre.

A bizottságnak öt tagja van. Elnöke pedig Tilea miniszter, akivel Románia külön is hangsúlyozni kívánja, hogy a Budapesten kezdődő gazdasági célzatu tárgyalásoknak kivételes fontosságot tulajdonít.

Tilea miniszter kitűnően beszél magyarul és így nem lehetetlen, hogy a Budapesten megkezdődő tárgyalások magyar nyelven folynak.

Rövidesen megkezdik az idegenek szigorú felülvizsgálását

Bukarest, március 16

A munkaügyi minisztérium rendeletet adott ki alantás hivatalainak, hogy már most eszközöljék a Romániában tartózkodó idegenek szokásos évi felülvizsgálását. Ez az ellenőrzés ugyanis az idén április hó folyamán veszi kezdetét.

Kötelesek jelentkezni az összes külföldi alattvalók, akár alkalmazottak, munkaadók, vagy bármilyen foglalkozásuak, akiknek tartózkodási engedélye 1933 június 1-én lejár. Aik önálló foglalkozást üznek, azok maguk kötelesek elkészíteni és benyújtani kérvényüket a további tartózkodás iránt csatolva igazolványukat mesterségük gyakorlásáról, tartózkodási engedélyüket és az 1933 év első negyedére a kereskedelmi, vagy ipari adó befizetéséről szóló nyugtát.

Akik alkalmazásban vannak, azoknak kérvényét a munkaadó nyújtja be, csatolva: a mestersége gyakorlásáról szóló igazoló-könyvecskét, a tartózkodási engedélyt, az 1933 első negyedére eső adók kifizetésének igazolását és a pénzügyigazgatóság, vagy letéti pénztár igazolványát arról, hogy a munkaügyi minisztérium rendelkezésére tették a minden egyes külföldi alkalmazott után járó 500 lej illetéket.

Munka nélkül levő külföldiek maguk nyújtják be kérvényüket, csatolva hozzá az első három iratot a fent felsoroltak közül s kimutatva jelenlegi helyzetüket és az országban való maradásuk okát.

A kérvények a mellékletekkel együtt április 1. és 15. között az illető megye székhelyének rendőrségénél nyújthatók be, mint eddig is. Bukarestiek az illetékes komiszáriátusoknál nyújthatják be a kérvényt, az ilfovmegyeiek a megyei prefektúrán.

A kérvények benyújtásakor az illetők igazolványt kapnak 1933 augusztus elsejéig szóló érvényességgel. Ezzel az igazolvánnyal marad a külföldi az országban ügye elintézéséig, amikor aztán az iratokat is visszakapja.

Akik fenti intézkedések ellen vétének, azokat a belföldi munka védelmezéséről szóló törvény teljes szigorával fogják büntetni.

KLUDSKY CIRKUSZ

BRASSÓBAN
a Fellegvár előtti téren

NAGY MEGNYITÓ ELŐADÁS

március 16-án, csütörtökön este 1/2 9-kor

24 elefánt, 200 oroszlan, tigris, medve stb. 200 ló, teve stb. — Szenzációs akrobata-mutatványok.

SPORT

A Balkán Kupa mérkőzéseinek programja

Bukarest, március 15

Mint megírtuk, az idén Bukarestben fogják megrendezni a Balkán-kupa mérkőzéseit, melynek résztvevői: Bulgária, Görögország, Jugoszlávia és Románia.

A szervezőbizottság serényen dolgozik és a tegnapi gyűlésen megállapították a mérkőzések pontos programját.

Eszerint a hivatalos megnyitás június 3-án, szombaton délután 5 órakor lesz. 6 órakor kerül sorra az első mérkőzés, Jugoszlávia és Görögország között.

Június 4-én, vasárnap délután 6 órakor Bulgária-Románia mérkőzés kerül

sorra, Fábris biráskodása mellett.

Június 7-én, szerdán Bulgária-Jugoszlávia, bíró Hagipolos.

Június 8-án, csütörtökön, Görögország-Románia, bíró Fábris.

Június 10-én, szombaton Bulgária-Görögország.

Június 11-én, vasárnap Románia-Jugoszlávia, Doceff biráskodása mellett.

Bírák a következők lesznek: Fábris (Jugoszlávia), Doceff (Bulgária), Hagipolos (Görögország), Xifando, Radulescu, Costel, Radu Istrate és Morar Teofil (Románia).

Rövid sporthírek

A magyar csikóvágókat Prágában a városi válogatott ellen a következő felállításban játszik: Háda, Szemere, Kocsis, Laky, Móré, Szalay, Fenyvesy, Vincze, Jávör, Toldi, Tunyogh.

A sanremoi nemzetközi vívóversenyen Kovács Pál 15:10 arányban verte Rastellit, Rajcsányi Marzi 10:8 arányban verte.

A Brasovia labdarugócsapata e héten megkezdte edzéseit. A csapat tagjai máris jó formában vannak, ami nagyrészt az állandó téli szízesnek köszönhető. Az edzőórákat Tritsch Poldi, a régi,

kiváló Brasovia játékos vezeti.

A magyar uszósportot újra nagy vesztesség éri. Speisegger Ernő a MUSZ alelnöke s egyik legdolgosabb vezetője Barcelonába megy a spanyol uszósport megszervezésére. Havi 1000 peseta fizetést fog kapni munkájáért, azaz 14-15 ezer lejt.

TENISZ- és ATLÉTIKAI

felszerelések a legolcsóbbak
TRITSCH-nél BRASSÓV
Viszonteladónak engros-árak

Szerkesztői üzenetek

B. F. Bálint. Az egészséves utlevél díja 600 lej, három hónaposé 375 lej. Egy utlevéllel utazhat férj, feleség és kiskorú gyermekei. Ezen a bélyegköltésen felül egyéb költségek is vannak, mert az utlevélkérvényhez igen sok hatósági bizonyítvány kell, amely mind belyeg- és taxaköltséges. Tessék a megyei prefektúrához fordulni, ott megmondják, milyen bizonyítványok kellenek és azok mibe kerülnek. A községi jegyző is adhat felvilágosítást. Nem hisszük, hogy a MÁV Önnek olcsóbb jegyet adjon, de egy kérvénnyel megpróbálhatja. A kérvényt címezze a MÁV igazgatóságához Budapest, Andrassy-ut 60. — Özo. Sz. I. Balaszeri.

1. Társasutazást még nem hirdetnek, de ha lesz is társasutazás, feltétlenül egyéni utlevél kell, mert társasutazást kollektív utlevéllel legújában nem engedélyeznek.

2. Az utlevélhez vagy tizenkétféle okmány kell. Csak egyet kell belőle: állampolgársági, erkölcsi bizonyítvány, igazolása annak, hogy vagyona van és így külföldön pénz nélkül nem marad, férj bejegyzés, adóbizonyítvány stb. Minden megyeszékhelyen vannak ügynökségek, amelyek megcsináltatják az utlevelet és beszerzik a szükséges bizonyítványokat. Tessék egy ilyen ügynökséget megbízni, mert Ön, falun élve, sohasem lesz az utlevélhez szükséges okmányok beszerzésével készen.

3. Az utlevél bélyege 600 lej, vagy három hónapra 375 lej. Ezenfelül a kérvény 6 az okmányok bélyegei.

4. Kivinni 2000 lejt lehet és 5000 lejnek megfelelő idegen valutát, de nem lehet kivinni pengőt, osztrák schillinget és cseh koronát.

5. Csak használt ruhaneműt lehet vámmentesen behozni. Élelmiszert csak annyit vihet ki, amennyi az uton saját szükségletére kell.

6. Ha carnetje van, akkor vasúti félúti jegyet Romániában kap.

7. A menetdíjat pontosan megmondja a vasúti pénztár. — V. A. 19. Fordítási megbízást kapni nagyon nehéz. Minden valamirevaló könyvkiadóval állatnak megvannak a maga fordítói, akikkel a vállalat évek óta dolgozik. A lefordítandó műveket nem a fordító, hanem a kiadóval állapítja meg és kiadja az egyes műveket fordítás végett a fordítónak. Azt, hogy Ön kap-e megbízást valakitől is fordításra, nehezen hinnék. Minden fordító túlekedik Budapesten egy-egy regényért, „túlekedni” akar, igen kevés reménye lehet. Tessék valamelyik budapesti kiadóval állatnak azért ajánlkozni, meglátja, mit válaszolnak. Lehet, hogy tévedtünk. — G. M. Zernest. Sajnos, nem is

egy bűn terheli a lelket. A katonasággal és az utlevélkérvénnyel is összeütközésbe került. Ha a jelentkezési kötelezettségének legalább az ottani konzulátusnál eleget tett volna? Így bizony tanácsot sem tudunk adni. A hadbírósg állapítja meg a büntetés nagyságát, éppen ezért csak találgatnánk, ha azt írnánk, hogy ennyi, hogy annyi büntetést kap. A leghevesebb ha valamilyen közömbös személy felmegy az ottani követségre és név nélkül őszintén feltárja az esetet és megkérdi, mi a tennivaló, hogy kis büntetéssel megússza az ügyet. N. B. Farsang c. verse semmi újat és semmi egyénit nem hoz. A másikban sokkal több a verselelő készség, de abban is sekélyes a mondanivaló. A vers a lélek bányájából pattan és ezek a versek még nagyon a felszínen mozognak. Szalon-illatuk van, ahelyett, hogy éltszáguk lenne. Ugy érezzük azonban kiforr és lesz még mondanivalója.

Primăria Municipiului Brasov

6235-1933 szám.

Serv. Veterinar

HIRDETMEY

Közhirre tesszük, hogy a város azon polgárai, akik kancáikat hágtatni akarják, erre a célra az állami hágtató telepen elővezethetik kancáikat. A telepen 2 méter áll rendelkezésre és azok Hüll ur istállójában (Közép-utca 83 sz. alatt) vannak elhelyezve. A hágtató díj 120 lej kancánként, amely összeg a mezőgazdasági kamaránál fizetendő.

A kancák hágtatás előtt dr. Schmidt állatorvos ur által megvizsgálandók.

Brassó, 1933 március 11.

Voicu sk.

polgármester.

Popovici sk.

főtktár.

Usurelu sk.
az állategészségügyi osztály főnöke.

HIRDETMEY

Folyó évi április hó 1-én med. dr. Plecker János-féle alapítványból egyenkint 200 lejes segély kerül kiosztásra.

Ezen segélyek elnyeréséért nemzeti-szere s vallásra való tekintet nélkül szegény, helybeli polgárok pályázhatnak, de megkívánatik, hogy a pályázók brassói születésűek és képesek legyenek hogy a 200 lej átvételét német nyelven sajátkezűleg nyugtázni tudják, önként érthetőleg, kivéve azt az esetet, amikor az írásban valamely testi fogyatkozás által gátoltatnak.

A keresztlevelet és a városi tiszti fő-rovosi bizonyítvánnyal felszerelt pályázatok a polgármesteri hivatalnál folyó évi március hó 22-ig nyújtandók be.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Belvárosban, forgalmas helyen jól bevezetett férfi- és női fodrászüzlet, elköltözés miatt sürgősen eladó. Cím 1511. szám alatt a brassói kiadóban.

500 és 700 literes szeszfordító keresek megvételre. Halász, Brassó, Str. Maniu 22. 1515

FÉRFIZOKNI, valódi Makó-flor, hatszoros talppal, 4 pár 100 lej. Franz Gross kötött-áruházaiban, Brassó, Kapu-utca 58. 1525

Földbérlet!

A Brassói Magyar Evangélikus Egyházközség március 19-én, vasárnap dé 11 órakor, régi iskola helyiségében Főposta mellett tartandó nyilvános szöbe-i árverésen hasznóbérbe adja 3 evre a Zajzoni-ut mellett a várostól 2 km-nyire fekvő 48 holdnyi földbirtokát, kisebb nagyobb parcellákban. Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt a Lelekési Hivatal, Lópiacz 32

Állás-nyer

PERFEKT SZAKACSNOI FELVESZ FLAGNER cukrászda, Brassó. 1530

Mindhárom nyelvet beszélő önálló masamód ki eladásban jártas, azonnali felvételre

CHIC PARISIEN Brassó, Weiss Mihály-utca 5.

TANULÓKAT felvesz négy középiskolával: Laborator Technic, Ing. A. I. Stoica et Co., Braşov, Str. Lungă 14. 1531

Állást keres

Középkorú szerény nő, 6 éves fiával otthont keres, vegetárius nyerskosztos házban. Özv. Dencsiné, Jonel Bratianu, 59., Uioara, Jud. Alba. 1522

Házasság

Benősülés céljából izraelita, 35 év körüli, megbízható, puha szakmában képzett ur-embert keresek kétkeretes türelemmel, román nyelv-tudással. Fényképpel ellátott ajánlatokat eddigi működés- nek leírásával a lap kiadóh- vatala továbbít. 1519

Lakás

Üzlethelyiség kiadó azonnal- ra, Gyár-ut 8. alatt, forgalmas helyen. Érdeklődni ugyanott.

KUNCZ:

FEKETE KOLOSTOR

2 kötet 270 Lei.
Kapható
a BRASSÓI LAPOK
KÖNYVOSZTÁLYÁN

Fabrica Industria Plusului S. A.

Engros eladás

Bucureşti, Soseaua Vitan 70.

Engros eladás.

A tavaszi szezonra

piacra hozza utolsó

Plüs-Breitschwanz

ujdonságait, Breitschwanz — rövid kabátok és kosztümök részére.

A legújabb divat kül- és bel-földön.

A Magyar Könyvpiac nagy ujdonsága!

SINCLAIR LEWIS:

Egy modern asszony szíve

A modern nő típusa, aki egyformán akar köz-életi hírnevet, üzleti elismertetést, szabadságot, gazdagságot és szerelmi boldogságot. A 460 oldalra terjedő Nobel-díj nyertes világhírű amerikai író legújabb grandiozus regénye egész vászonkötésben 144 Leibe kerül. Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában

Kapu-utca 56-58 az udvarban.

A FELESÉGE TARTJA EL

BRÓDY LILI legújabb regénye. A mai asszony regénye ez, amit az élet és a kor egészen új feladatok, egészen új problémák és egészen új megoldások elé állított. — Az Atheneum könyvek e havi sorozatában jelent meg. — Ára egész vászonkötésben 68-— Lei.

A BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA.

Okos asszonyok

nem esnek kétségbe, ha kimarad a havi baj. Megmentést és új életért az én ezerszeresen kipróbált különlegességi szereim nyújtanak, még a legmakacsabb esetekben is. Szavatoltan ártalmatlan. W. asszony írta Fr-ből. Az Ön csodás szere má egy óra múlva hatott. Isten után Onnek vagyok hálás! Forduljon még ma bizalommal hozzám és örökre hálás lesz. Ezer meg ezer köszönőlevél igazolja a sikert. Diszkrét feltűnéseknélküli széküldés C. A. JÜRS, Berlin W. 57/38. Alven lebenstrasse 21.

A KÖNYVPIAC SZENZÁCIOJA

GEORG FINK:

Éhes vagyok

c. regénye. — Felejthetetlen és könnyűkaszáló ez a könyv, írta a német kritika, „melybe minden kinek figyelmesen kellene bemélyednie”. A német kiadás 500 000 példányban fogyott el. — Propaganda olcsó kiadásban jelent meg. Ára 87, kötve 117 lej. Kapható a

Brassói Lapok Könyvosztályában.

Szőlőoltványokat, gyümölcsfákat

és egyéb faiskolai cikkeket szállít a legjobb minőségben az

AMBROSI-FISCHER & Co. R.-T.

Kérjen árjegyzéket!

AIUD-NAGYENYED.

Kérjen árjegyzéket!

Kiadó, laptulajdonos, és nyomda: Grünfeld Vilmos és Tsai közkereseti társaság